

VIHDIN KUNTA
Ympäristölautakunta

Ympäristölautakunta 7.3.2018
Diaarinumero 559/10.03.00/2011

Päätös annetaan julkisanon jälkeen

ASIA

Päätös maa-ainelain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta. Päätös sisältää ratkaisun maa-ainelain 21 §:n mukaisesta hakemuksesta toiminnan aloittamiseen mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Saint-Gobain Rakennustuotteet Oy / Weber
PL 70, 00381 Helsinki

Yhteyshenkilöt: lupa-asioissa Weberin ympäristöpäällikkö Riitta Heliö, riitta.helio@e-weber.fi, p. 040 8329754 ja Marjo Sairanen, marjo.sairanen@fcg.fi, p. 050 3120398

KIINTEISTÖTIEDOT JA OTTAMISALUEEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottolupaa haetaan soran ja hiekan ottoon tiloille Ukinvaha 927-416-3-221/2, Haitti 927-420-2-116/6 ja Ruduksen soramaa 927-420-1-41/2 Kotkaniemen ja Lahden kylissä Vihdin kunnassa. Tilat Ukinvaha ja Ruduksen soramaa omistaa Saint-Gobain Weber Oy Ab ja tilan Haitti Sara Maattola-Lindholm, joka on antanut suostumuksensa luvan hakemiseen.

Ottamisalue sijaitsee valtatie 25 (Kehätie) varrella noin 10 kilometrin päässä Nummelan keskustasta.

Suunnittelualue sijaitsee Lautojan I- luokan pohjavesialueella (tunnus 0192705) osin Lautojan pohjavedenottamon ohjeellisella lähisuojavaikohyöhykkeellä.

Lähin asutus sijaitsee etelässä 230 metrin, luoteessa 250 metrin pohjoisessa 700 metrin, koillisessa 650 metrin ja kaakossa 250 metrin etäisyydellä.

TOIMIVALTAINEN VIRANOMAINEN

Maa-ainelain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottoon myöntää kunnan määräämä viranomainen. Vihdin kunnassa lupaviranomainen on ympäristölautakunta.

HAKEMUKSEN VIREILLE TULO JA TÄYDENTÄMINEN

Asia on tullut vireille 29.6.2011 päivätyllä lupahakemuksella ja 21.6.2011 päivätyllä maa-ainesten ottamissuunnitelmalla. Hakemusta ja ottamissuunnitelmaa on muutettu 7.2.2012 saapuneella täydennyksellä. Hakemusasiakirjat on korvattu 11.4.2014 päivätyllä lupahakemuksella ja 8.4.2014 päivätyllä maa-ainesten ottamissuunnitelmalla, jota on täydennetty 4.11.2014 ja 20.11.2014 päivätyillä täydennyksillä. Aiemmat hakemusasiakirjat on korvattu 4.12.2015 päivätyllä lupahakemuksella ja 1.12.2015 päivätyllä maa-ainesten ottamissuunnitelmalla. Täydennysten yhteydessä vuoden 2015 hakemus ja ottamissuunnitelma on edelleen korvattu 8.8.2017 päivätyllä lupahakemuksella ja 6.6.2017 päivätyllä maa-ainesten ottamissuunnitelmalla. Hakemusta on täydennetty sähköpostilla 30.10.2017 (hakemuskaavakkeen virheen korjaus) ja 24.1.2018 (putki- ja kaivokortit).

KAAVOITUSTILANNE

Vihdin kunnanvaltuuston 10.11.1986 § 140 hyväksymässä oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa suunnittelualueen kohdalla on merkinnät EO/VL (maa-ainesten ottoalue, jossa aines-tenoton päätyttyä alueen jälkikäyttö on virkistysalue) ja EO/T (maa-ainestenottoalue, jossa jälkikäyttö on teollisuusalue).

Voimassa olevien maakuntakaavojen yhdistelmässä 2017 (Uudenmaan liiton karttapalvelu 8.1.2018) suunnittelualue kuuluu pohjavesialueeksi rajatulle alueelle.

NYKYTILANNE ALUEELLA

Ottotoimintaa alueella on ollut useamman kymmenen vuoden ajan jo ennen maa-aineslain voimaan tuloa 1981. Hakemuksen mukaiselle alueelle on Optiroc Oy:lle (nykyinen Saint-Gobain Finland Oy/Weber) myönnetty ensimmäinen maa-ainesten ottolupa viideksi vuodeksi vuonna 1997 (8.1.1997 § 7, lupa n:o 117/96). Uusi 10 vuoden lupa Optiroc Oy:lle on myönnetty 2001 (ympä 19.9.2001 § 118). Lupa on päättynyt 31.10.2011. Suunnittelualue sijaitsee kuivatuotetehtaan yhteydessä, jonka tarpeisiin kaivettu maa-aines on pääosin käytetty. Aiemman luvan mukaisessa maa-ainesten ottamissuunnitelmassa ottamisalue oli jaettu A, B ja C- alueisiin, joista A- alue on lähes kokonaan maisemoitu aiemman luvan aikana. Nykyinen hakemus koskee aiemman suunnitelman B- ja C-alueita.

Saint-Gobain Finland Oy/ Weberillä on samaan aikaan vireillä hakemus ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamiseksi kuivabetoneja ja –laasteja valmistavalle kuivatuotetehtaalalle, joka sijaitsee tilalla Ukinvaha 927-420-3-221 maa-aineslupahakemuksen mukaisen suunnittelualueen vieressä.

HAKEMUS JA OTTAMISSUUNNITELMA

Hakemus

Suunnittelualueen pinta-ala: 11,5,ha
 Ottamisalueen pinta-ala: 10,63 ha
 Kaivualueen pinta-ala 7,71 ha
 Kokonaisottomäärä: 518 000 m³ltr
 Vuotuinen ottomäärä: 51 800 m³ltr
 Haettu ottamisaika: 10 vuotta

Hakija hakee lupaa aloittaa maa-ainesten ottaminen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman.

Maa-ainesten ottamissuunnitelma

Hankekuvaus

Suunniteltu maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Vihdin kunnassa Kotkaniemen kylässä, kiinteistöillä Ukinvaha (927-416-3-221), Haitti (927-420-2-116) ja Ruduksen soramaa (927-420-1-41). Tämän suunnitelman mukainen ottamisalue sijaitsee jo nykyisinkin ottamistoiminnan alaisilla alueilla. Maa-ainesten ottosuunnitelma perustuu alueelle aiemmin laadittuun maa-ainesten ottosuunnitelmaan ja viimeiseen lupapäätökseen sekä alueen nykytilanteen kartoitukseen ja pohjaveden tarkkailutuloksiin. Alueen sijainti on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 1.

Vihdin kunta on 24.9.2001 myöntänyt Optiroc Oy:lle (Nykyinen Saint-Gobain Finland Oy / Weber) maa-ainesten ottoluvan kiinteistöjen RN:ot 927-416-3-221 (Ukinvaha), 927-416-1-28 (Sora-alue), 927-416-2-244 (Ylitalo), 927-416-1-41 (Ruduksen soramaa) ja 927-416-2-91 (Haitti) sekä kiinteistön 927-896-6-1 (Liitännäisalue) alueille. Maa-ainesten ottolupa on ollut voimassa 31.10.2011 saakka.

Saint-Gobain Finland Oy / Weberin (Weberin) tarkoituksena on jatkaa alueella maa-aineksen ottoa ja hyödyntää alueelta saatavia maa-aineksia Ojakkalan Vetoniit kuivatuotetehtaan tehtaan prosesseissa. Suunniteltu maa-aineksen oton kesto on 10 vuotta. Suunniteltu toiminta ei poikkea ottamisalueella aiemmin käynnissä olleesta toiminnasta. Maa-ainesoton jälkeen alue maisemoidaan.

Nykytilanne

Maanomistus

Maa-ainesten ottamisalue sijaitsee Vihdin kunnassa Kotkaniemen kylässä kiinteistöillä Ukinvaha (927-416-3-221), Haitti (927-416-2-116) ja Ruduksen sormaa (927-420-1-41). Hakija omistaa tai hakijalla on sopimuksin hankittu oikeus maa-ainesluvan hakemiseen ko. tiloille.

Nykytilanne ottamisalueella ja sen läheisyydessä

Suunnittelualue on nykyistä maa-aineksen ottoaluetta ja se sijaitsee kuivatuotetehtaan läheisyydessä. Alueen aikaisemmassa maa-ainesten ottamissuunnitelmassa ottamisalue oli jaettu A-, B- ja C-alueisiin. Tämän suunnitelman mukainen ottamisalue sijaitsee aikaisemman suunnitelman B- ja C-alueilla. A-alue on maisemoitu lähes kokonaan. A- ja C-alueen rajalta puuttuvat istutukset.

Kiinteistöllä Ukinvaha (RN:o 3:221) sijaitsee Vetonit kuivatuotetehtas. Tehtas toimii kahdessa vuorossa ollen pääsääntöisesti käynnissä klo 5.30 – 22.00. Uudenmaan ympäristökeskus on myöntänyt 17.11.2005 tehtaalte ja betonijätteen läjitysalueen sulkemiselle ympäristöluvan (UUS-2005-Y-151-111). Betonijätteen läjitysalue on suljettu joulukuussa 2010.

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole jäljellä pintamaata tai kasvillisuutta, kuin tilan Haitti eteläosassa ja ottamisalueen keskiosissa tilojen rajoilla.

Suunnitellun ottamisalueen länsi-, pohjois- ja itäpuolella on peltoalueita. Kohteen kaakkoispuolella kulkee valtatie 25. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 200 m etäisyydellä etelässä. Seuraavaksi lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 300 – 400 m etäisyydellä luoteeseen, itään ja etelään.

Maaperä

Kohde sijaitsee I Salpauselän alueella, Ojakkalanharjun reunamuodostumalla. Suunnittelualan maaperä on soraa ja hiekkaa. Maakerrosten paksuus on alueella noin 60 metriä. Suunniteltu ottamisalue on ollut maa-ainesten otto-toiminnan kohteena jo pitkään, joten alue on merkittävästi muuttunut luonnontilaisesta.

Alueella suoritetuissa kairauksissa ja painovoimamittauksissa kallion pinta on todettu tasolta +15 tasolle +110 ... +115 (etelä- ja pohjoisosa). Kalliomäkien väliin kerrostuneen muodostuman laki- korkeus on noin +110 metriä, noin 50 metriä ympäröiviä peltoja korkeammalla.

Pohja- ja pintavesi

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee I-luokan pohjavesialueella (Lautoja, 0192705). Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on noin 4,4 km² ja muodostumisalueen pinta-ala on noin 1,6 km². Alueen antoisuudeksi on arvioitu 1 200 m³/d. Lautojan pohjavesialue on akviferityypiltään reunamuodostuma ja antikliininen (ympäristöönä purkava).

Pohjavesialueella sijaitsee Lautojan vedenottamo, joka on rakennettu v. 2009 ja otettu käyttöön v. 2010. Lautojan vedenottamo sijaitsee noin 250 m ottamisalueesta länteen. Vihdin vesilaitos otti Lautojan vedenottamolta v. 2010 vettä 100 m³/d (vedenottolupa 500 m³/d). Kokonaisuudessaan Vihdin kunnan vedenotto oli noin 3 000 m³/d eli Lautojan vedenottamolta otettu vesimäärä oli hieman yli 3 % kunnan vedenottoiltaan ottamasta kokonaisvesimäärästä. Vuodessa kolmen viikon ajan Lautojan vedenottamo toimii kunnan päävedenottamona. Pohjavesiyhteydet tehtaan alueelta sekä suunnitelman mukaisilta ottamisalueilta Lautojan ottamolle päin ovat heikot.

Ottamisalue sijaitsee pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella. Pohjaveden pinnankorkeus alueella on tasolla +70...+74. Kaivualan koillisreunassa sijaitsee v. 2006 asennettu betonielementtien läjitysalueen vertailuputki (HPB 4) josta on mitattu pohjaveden pinnankorkeutta vuosittain toukokuussa vuodesta 2006 lähtien. Pohjaveden pinnankorkeudet ovat kyseisessä putkessa vaihdelleet vuosina 2006-2014 välillä +72,94...73,74. Pohjavedenpinta tehtaan kohdalla on noin 9 metrin syvyydellä. Pohjaveden virtaussuunta on ottamisalueen pohjoisosassa luoteeseen (tehdasalue) ja eteläosassa pohjoiseen. Tarkempi selvitys pohjaveden virtauksesta on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 14. Viime vuosina pohjaveden pinta on pysynyt tasaisena - merkittäviä muutoksia ei ole ilmennyt.

Ojakkalan kuivatuotetehtaan ympäristölupaan ja maa-ainesten ottolupaan liittyvänä tarkkailuna pohjaveden laatua ja pinnankorkeutta on seurattu suunnittelualueella tai sen läheisyydessä yhteensä 17 havaintopisteestä. Ympäristöhallinnon Hertta-tietokannan mukaan alueella sijaitsevat pohjaveden havaintopaikat on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 9a.

Ottolupaan liittyvistä viidestä havaintopisteestä (putki 3, putki 4 ja HP2 sekä kaivot 1 ja kaivo 5 (Räik.)) seurataan vedenpinnankorkeutta kerran kuukaudessa henkilöstön toimesta. Pohjaveden pinta alueella on tasolla +70 ... +74 (v. 2008 – 2014). Pohjavesitarkkailussa pohjaveden pinnan korkeuksien vaihteluväli on ollut enimmillään puolen metrin luokkaa. Tarkkailutuloksia on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 15 ja tarkkailtavien kohteiden sijainnit asemapiirustuksessa nykytilanne YMP-P13137P001-241 sekä ottamissuunnitelman liitteessä 9b.

Ottamisalueella pohjavesi virtaa kaakkoon ja luoteeseen muodostumisalueelta pohjavesialueen reunoja kohti. Paikallisesti ottamisalueen pohjoispuolella pohjavesi virtaa koillisesta lounaaseen, sillä alueella sijaitsee pohjaveden virtausta rajoittava, pohjavesipinnan yläpuolelle nouseva kallio-pinta. Lautojan vedenottamo sijaitsee ottamisalueen lounaispuolella.

Lähimmät pintavesistöt ovat noin 3 kilometrin etäisyydellä tehtaasta etelään (Enäjärvi) ja noin 3,5 kilometrin etäisyydellä kaakossa (Otalampi).

Suojeltavat kohteet ja muut luontoarvot

Ottamisalueen lähistöllä ei sijaitse Natura-alueita tai muita arvokkaita suojeltuja alueita. Lähin Natura-alue (Nuuksio FI0100040) sijaitsee noin 4,5 km etäisyydellä kaakkoon. Lähin suojelualue on Tapiolan lehto (luonnonsuojelualue), joka sijaitsee noin 1,7 km päässä ottamisalueesta lounaaseen.

Maisemakuva

Alueen maisemakuva ei ole luonnontilainen, vaan se on muuttunut merkittävästi alueen aikaisemman toiminnan seurauksena. Ottamistoiminnan maisemakuvaan kohdistuvat muutokset ovat jo pääosin toteutuneet alueen aikaisemman ottamistoiminnan seurauksena.

Maankäyttösuunnitelmat

Kaavoitus

Suunniteltu ottamisalue sijaitsee Uudenmaan maakuntakaavojen yhdistelmässä pohjavesialueella ja ns. valkoisella alueella. Tällaiselle alueelle ei ole maakuntakaavatasolla osoitettu erityistä käyttötarkoitusta, vaan sen maankäytöstä päätetään tarkemmin paikallisella tasolla.

Ojakkalanharju on osin merkitty arvokkaaksi harjualueeksi, mutta merkintä sijaitsee lähes kilometrin päässä suunnitellusta ottamisalueesta.

Ojakkalan harju on vanhassa Helsingin seutukaavassa ollut merkittynä arvokkaaksi harjumaismaksi. Maakuntakaavoituksessa tämä merkintä alueelta on poistunut.

Suunniteltu ottamisalue on Vihdin yleiskaavassa (hyväksytty 10.11.1986) osoitettu maa-ainesten ottoalueeksi, jonka jälkikäyttö on teollisuus- ja varastoalue (EO/T) sekä lähivirkistysalue (EO/VL). Vihdin kunnan yleiskaava on oikeusvaikutukseton ja sen rakentamista ohjaava vaikutus on viitteellinen.

Nummelan koillisosien ja Ojakkalan osayleiskaavaehdotuksessa alue on osoitettu pääasiassa maankamaran aineiden ottoalueeksi (EO), jonka jälkikäyttönä on maa- ja metsätalousalue (M-1). Muilta osin alue on osoitettu suoraan maa- ja metsätalousalueeksi (M-1). Alueen länsiosassa on ohjeellinen ulkoilureitti.

Suunnitellulla ottamisalueella ei ole asemakaavaa, mutta sen läheisyydessä vt 25:n eteläpuolella sijaitsee Ojakkalan hiekan teollisuusalueen asemakaava (kaava 13). Kaava-alue on laajennettu ja se on saanut lainvoiman 15.5.2006. Tien toisella puolella lähinnä ottamisaluetta on kaavoitettu suojaviheraluetta (EV).

Suunniteltu toiminta ei ole ristiriidassa alueen kaavoituksen kanssa. Ottamistoiminnan jälkeen alue palautuu takaisin maa- ja metsätaloukseen.

Muut määräykset

Vihdin kunnan kehityskuvassa vuodelle 2025 (päiväys 4.11.2004) vt 25:n varteen on merkitty kehitettävä viheryhteys, joka kulkee myös suunnitellulta ottamisalueelta. Kehityskuva on kunnan maankäytön visio ja sillä ei suoranaisesti ohjata maankäyttöä. Kehityskuva toimii pohjana yleiskaavoitukselle ja kunnan muulle kehittämiselle.

Suunnittelualue sijaitsee pohjaveden varsinaisella muodostumisalueella, jolle sijoittuvalla toiminnalla ei saa vaarantaa pohjaveden laatua eikä muodostumista. Alueella käsiteltäviä kemikaaleja ei saa päästää maaperään eikä käymälävesiä saa imeyttää maahan. Pohjaveden pinnan päälle tulee jättää vähintään 4 metrin suojaava maa-aineskerros.

Suunniteltu ottamistoiminta

Ottamistoiminnan yleisperiaatteet

Suunnitellun ottamisalueen maaperä on kiviainesten hyödyntämiseen soveltuvaa. Weberin on tarkoitus hyödyntää hallitusti kestävä kehitys huomioon ottaen suunnitellun ottamisalueen maa-ainesvaroja mahdollisimman taloudellisesti alueen ympäristönäkökohdat huomioiden. Toiminnassa noudatetaan alalla vallitsevaa hyvää toimintatapaa.

Alueelta otetaan maa-ainesta ja se kuljetetaan tehtaalte hyötykäytettäväksi tehtaan prosesseissa. Lähtökohtana on, että kaikki otettava maa-aines hyödynnetään. Mikäli otettava maa-aines ei sovellu tehtaan prosesseihin, myydään se hyötykäytettäväksi mm. erilaisiin maanrakennuskohteisiin. Ylisuuri jae jatkojalostetaan seulomalla/ murskaamalla muun rakennusteollisuuden tarpeisiin. Murskaustoiminnassa syntyvä kivituhka pystytään hyödyntämään tehtaiden omissa tuotantoprosesseissa. Tähän mennessä murskausta ei ole tehty, sillä ottamistoiminnan yhteydessä yli jäävät kivet on sijoitettu luiskiin. Tästä on sovittu suullisesti vuonna 2009 tarkastuskäynnin yhteydessä.

Ottamisalueella ei varastoida poltto- tai voiteluaineita eikä siellä huolleta työkoneita. Poltto- ja voiteluaineet sekä työkoneet varastoidaan tehtaiden alueella. Myös huollot tehdään tehdasalueilla. Tukitoimintojen alue on esitetty asemapiirustuksessa YMP-P13137P001-241.

Työkoneiden, öljytuotteiden ja polttoaineiden säilytys ja varastointi tapahtuu tehdasalueella. Polttoaineet varastoidaan kaksoisvaippasäiliöissä ja ne on varustettu ylitäytön estimellä. Polttoaineiden varastosäiliöiden ja tankkauspaikan alue on suojattu (asfaltti). Hulevedet johdetaan I-luokan öljynerottimen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle.

Työkoneiden ja kuljetuskaluston säilytyspaikalla maaperä on suojattu asfalttoinnilla. Vain alueella työskenteleviä työkoneita huolletaan tehtaiden alueella tarpeen vaatiessa. Koneissa ja laitteissa ei saa olla öljy- tai polttoainevuotoja. Koneiden ja laitteiden käytössä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta, jotta öljyä ja muita liikaavia aineita ei pääse maaperään.

Alueella säilytetään imetysainetta ja öljynkeräyskalustoa vahingon varalta. Lisäksi tehtaiden alueella on pohjaltaan tiivis paikka öljyisen maan väliaikaiseen säilytykseen ennen käsiteltäväksi toimittamista.

Pölynsidonnassa tai muussa toiminnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita.

Alueiden raja

Ottamisalue ja suunniteltu lopputilanne ovat yleispiirteiltään hyvin samankaltaiset, kuin aikaisemmassa v. 2001 esitetyssä suunnitelmassa. Tämän suunnitelman mukainen lopputilanne poikkeaa aikaisemmasta vähäisessä määrin luiskien muotoilun osalta.

Ottamisalue tiloittain jakautuu seuraavasti:

Ukinvaha (pinta-ala 4,83 ha)

Haitti (pinta-ala 2,55 ha)

Ruduksen sormaa (pinta-ala 0,33 ha)

Suunnitelma-alueen pinta-ala on 11,5 ha, ottamisalueen pinta-ala on 10,63 ha ja varsinaisen kaivualan pinta-ala on 7,71 ha. Kaivualan pinta-ala on alle 5 % Lautojan pohjavesialueen muodostumisalueen pinta-alasta. Varsinainen ottamistoiminta kohdistuu kaivualueelle. Ottamisalueen raja on laajempi kattaen ottamistoimintaan liittyvien tukitoimintojen (mm. varastokasat) alueen.

Ottamisalueen ja valtatie 25:n väliin jätetään 40 metrin levyinen suojavyöhyke. Alueen tiejärjestelyt säilytetään nykyisellään.

Kaivalueen rajausta ulottuu suunnitelman mukaisten luiskien yläreunaan saakka. Näin varmistetaan jo avatun ottoalueen mahdollisimman tehokas hyödyntäminen ja vähennetään kuljetuksesta aiheutuvia ympäristövaikutuksia.

Ottamisaalueen rajausta ja nykytilanne on esitetty asemapiirustuksessa YMP-P13137P001-241. Suunniteltu tilanne on esitetty asemapiirustuksessa YMP-P13137P001-242 ja leikkaukset piirustuksissa YMP-P13137P001-243.

Kaivusvyvyys ja ottosuunnat

Maa-aineksen ottamistoiminta on suunniteltu ulotettavaksi tasoon +80. Alueelle jätetään vähintään kuuden metrin suojakerros pohjaveden keskimääräisen pinnan yläpuolelle. Tämän hetkisten pohjaveden pinnan mittaustulosten mukaan ottamistoiminnan suunnitellun pohjataso ja pohjavedenpinnan keskimääräisen tason väliin jäävän suojakerroksen paksuus on 6 m. Mikäli pohjaveden tarkkailussa tehdyt havainnot sitä edellyttävät, nostetaan kaivalueella suunniteltua pohjan tasoa siten, että edellä esitetty 6 m vähimmäissuojakerrospaksuus toteutuu.

Tehtaan alueella (+83...+84) ei tehdä kaivuuta. Mahdollisesti esiintyvän kalliopinnan päälle jätetään vähintään yhden metrin paksuinen maakerros. Kiinteistön Haitti (RN:o 2:116) alueella todettu kallionpinta rajoittaa hyödynnettäviä maa-aineksia.

Ottamissuunta on lounaaseen valtatien 25 suuntaisesti. Ottosuunta voi muuttua edellä esitetystä, mikäli työtekniset seikat alueella niin vaativat. Ensimmäisenä otto aloitetaan tilan Haitti ja Ukinvaha rajalta.

Massamäärät ja aikataulu

Alueella on harjoitettu maa-ainesten ottamista pitkään. Suunniteltu toiminta ei poikkea alueen aikaisemmasta toiminnasta. Weberin tarkoituksena on jatkaa ottamistoimintaa suunnitelma-alueella, kuten aikaisemminkin.

Suunnitellulta kaivalueelta otettavan maa-aineksen määrä on 1:2 toteutettavalla luiskauksella 518 000 m³ktr. Määrä sisältää pintamaat ja se on laskettu alueen nykyisen pinnan ja suunnitellun pohjataso välisenä erotuksena. Alueelta saatavat massamäärät jakautuvat tiloittain seuraavasti:

Ukinvaha: 322 700 m³ktr

Haitti: 172 000 m³ktr

Ruduksen soramaa: 23 300 m³ktr

Suunniteltu ottoaika on 10 vuotta. Vuosittain otettavan maa-aineksen määrä on keskimäärin noin 51 800 m³ktr.

Loivemmalla 1:3 luiskauksella ottoalueen massamäärät pienenevät 186 900 m³ ktr, jolloin jo avatun esiintymän maa-aineksia ei voida hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti maa-ainesten kestävän käytön mukaisesti. Tilan Haitti osalta vähenevä massamäärä on 72 000 m³ktr.

Työkoneet, tankkaus, huolto ja paikoitus sekä öljytuotteet ja niiden käsittely

Työkoneiden, öljytuotteiden ja polttoaineiden säilytys ja varastointi tapahtuu tehdasalueella tukitoimintojen alueella. Kaivalueella ei säilytetä työkoneita tai öljytuotteita.

Työkoneiden säilytyspaikan alusta tehdasalueella on asfaltoitu ja se on liitetty I-luokan öljynerotuskaivolla varustettuun pintavesiviemärintiin. Käsittelyn jälkeen hulevedet tehdasalueelta johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle. Öljytuotteet/jätteet on varastoitu lukittuun vaarallisten aineiden säilytyskonttiin, joka on varustettu vesitiiviillä suoja-altaalla. Polttoainesäiliöt ovat kaksivaippaisia tai ne on varustettu säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla ja ylitäytön estolaitteella. Kaikki polttoainesäiliöt säilytetään asfaltin päällä. Tankkauspaikan alusta on asfaltoitu ja kallistettu niin, että hulevedet kulkevat hulevesiviemäröinnin kautta I-luokan öljynerottimeen.

Öljy- tai polttoainevuotojen varalle on varattu imeytysmateriaalia. Koneiden ja laitteiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta öljyä ja muita likaavia aineita ei pääse maaperään ja pohjaveteen. Käytettävissä koneissa ja laitteissa ei saa olla öljy- tai polttoainevuotoja. Koneiden ja laitteiden ongelmajätteille sekä muille jätteille on osoitettu oma varastopaikka. Jätteet kuljetetaan asianmukaiseen käsittelyyn.

Pölynsidonnassa tai muussa toiminnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita.

Hiekan seulonnassa käytetään sähköseulaa.

Liikenne

Suurin osa maa-aineskuljetuksista tapahtuu alueen sisällä, sillä valtaosa otettavasta aineksesta hyödynnetään Weberin tehtaiden omissa prosesseissa. Ottoalueen sisäinen liikenne järjestetään kulloinkin tarkoituksenmukaisimmalla tavalla. Sisäisen liikenteen määrä vaihtelee 20 - 50 ajoneuvokuormaa/työpäivä.

Liikenne alueelta tapahtuu tehtaan pohjoispuolelta vt 25:lle. Maa-ainesten ottotoiminnalla ei arvioida olevan huomattavia vaikutuksia valtatie 25:n kokonaisliikennemäärään. Valtatielle 25 suunnattu liikenne on lähinnä tehtaan valmiiden tuotteiden kuljetuksia. Muualle kuin tehtaalle toimittavan hiekan kuljetukset ovat yksittäisiä kuljetuksia.

Jätteet, kaivannaisjätteet ja jätehuolto

Kaivualueella ei käytetä pohja- ja pintavedelle vaarallisia aineita, eikä alueella polteta tai haudata jätteitä. Toiminnassa syntyvät jätteet sekä ongelmajätteet lajitellaan ja varastoidaan väliaikaisesti asianmukaisissa keräysastioissa, jonka jälkeen ne toimitetaan asianmukaiseen vastaanottopaikkaan. Jätteiden keräys on järjestetty tehtaan yhteyteen, jossa on asianmukaiset keräysastiat ja tilat jätteiden välivarastoinnista varten ennen hyötykäyttöön tai käsittelyyn toimittamista.

Toiminnassa syntyviä kaivannaisjätteitä ovat kannot ja alueelta poistettavat pintamaat. Suunnitellulla kaivualueella puusto on pääosin sellaista, että siitä ei muodostu kerättäväksi kelpaavia kantoja. Tarpeen mukaan kannot kerätään ja välivarastoidaan aumalle, jonka jälkeen ne toimitetaan hyötykäyttäväksi. Sopimusalueilla puut varastoidaan kasalle ja kiinteistön omistaja toimittaa ne hyötykäyttöön.

Pintamaat ja puusto kasataan ottamisalueelle nykytilakartan 241 osoittamille alueille. Pintamaita käytetään alueen maisemoinnissa kasvukerroksen rakentamiseen. Pintamaita pyritään sijoittamaan jonkin verran myös vt 25:n ja kaivualueen väliin jäävälle suojavyöhykkeelle, niin että ne toimivat maisemallisena ja mahdollisten ympäristöhaittojen (etupäässä pöly) leviämisen esteenä. Tästä pintamaat on myös helppo levittää luiskaan maisemoitaessa aluetta.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma on ottamissuunnitelman liitteenä 13.

Pohjaveden suojeleminen

Työn aikana pohjavesien suojaamiseksi noudatetaan alueella seuraavia tuotantotoiminnan aikaisia varomääräyksiä:

- Työkoneiden, öljy- ja polttoaineiden säilytys ja varastointi suoritetaan tehdasalueella;
- Polttoainesäiliöt ovat kaksivaippaisia ja ne on varustettu ylitäytön estimellä;
- Imeytysmateriaalia, kuten esimerkiksi turvetta varataan riittävästi mahdollisten öljy- tai polttoainevuotojen varalle;
- Koneiden ja laitteiden käytössä noudatetaan erityistä varovaisuutta, jotta öljyä ja muita likaa aineita ei pääse maaperään ja pohjaveteen;
- Koneet ja laitteet säilytetään niille tarkoitetuilla asfaltoiduilla alueilla tehtaan lähiympäristössä;
- Pölysidonnassa tai muussa toiminnassa ei käytetä suolaa tai muita pohjavedelle haitallisia aineita

Tässä suunnitelmassa esitetyt toimenpiteet ovat riittävät pohjaveden suojaamiseksi.

Alueen pohjavettä tarkkaillaan säännöllisesti useasta tarkkailupisteestä. Tarkkailu on sekä alueellisesti että ajallisesti kattavaa.

Ottamistoiminnan yleiset perustelut

Maa-aineslaki

Maa-aineslain mukaisesti ottamistoiminnasta ei saa aiheutua kauniin maiseman tai erikoisen luonnonesiintymän tuhoutumista. Ottamistoiminnan vaikutukset luonnonolosuhteisiin eivät saa olla huomattavia tai ulottua laajalle. Myöskään pohjavedelle ottamistoiminnasta ei saa aiheutua haittaa. Maa-ainesten ottaminen ei saa vaikeuttaa alueen kaavoituksen toteutumista, eikä siitä saa aiheutua kohtuutonta haittaa tai vaaraa asutukselle tai ympäristölle.

Suunniteltu ottamisalue on kokonaisuudessaan jo nykyisin maa-aineksen ottamisaluetta. Alueella ei ole suojeltavia, kauniita maisemakohteita tai merkittäviä luonnon kauneusarvoja. Alueella sijaitsee Vetoniit kuivatuotetehdas, joka vaikuttaa alueen nykyiseen maisemakuvaan.

Alueella ei myöskään ole erikoisia luonnonesiintymiä. Suunniteltu maa-ainestenotto ei aiheuta huomattavia tai laajoja muutoksia luonnonolosuhteissa eikä se pilaa tai aiheuta erityisiä haitallisia

muutoksia pohjaveteen. Toiminnalla ei vaikeuteta alueen mahdollista myöhempää käyttöä. Toiminnasta ei aiheudu kohtuutonta haittaa asutukselle tai ympäristölle.

Suunnitellusta ottamistoiminnasta ei aiheudu maa-aineslain (555/1981) 3§:ssä esitettyjä ottamisen estäviä seikkoja.

Muu lainsäädäntö

Toiminnasta ei aiheudu ympäristönsuojelulaissa (527/2014) esitettyjä haitallisia vaikutuksia.

Toiminta ei aiheuta huomattavia vahingollisia muutoksia ympäristön nykyisiin luonnonolosuhteisiin tai vesiluonnossa ja sen toiminnassa. Toiminnasta ei aiheudu yleisen terveydentilan vaarantumista eikä se huononna paikkakunnan asutus- tai elinkeino-oloja, eikä estä tai vaikeuta niiden vedensaantia. Toiminnalla ei ole sellaisia vaikutuksia pohjaveteen, jotka saattaisivat loukata yleistä tai toisen yksityistä etua.

Ottamisalueen maisemointi ja jälkikäyttö

Maisemointitoimenpiteet

Ottamistoiminnan loputtua alue maisemoidaan. Maisemointina on alueen muotoilu ja pintakerrosten rakentaminen. Lisäksi maisemointitoimenpiteisiin kuuluvat vihertyöt, joita ovat aluskasvillisuuden palautus ja puuston istutus, mutta nämä tehdään alueen kaivutoiminnan loputtua. Puusto istutetaan kasvukerroksen routaannuttua vähintään kertaalleen. Ottamisalueen maisemoinnin seurauksena alueesta muodostuu metsämaastoa.

Ennen maisemointia ottamisalue siistitään, tarpeettomat rakennelmat puretaan ja mahdolliset jätteet toimitetaan hyötykäyttöön tai asianmukaiseen käsittelyyn.

Alueen muotoilussa ja maisemoinnissa vältetään suoraviivaisia linjauksia sekä kaavamaisuutta. Luiskat loivennetaan ja luiskien taitekohdat pyöristetään. Ottamisalueen pohjalle voidaan tehdä kumpareita joko jättämällä kaivamatta tai läjittämällä alueelta otettuja hyödyntämiskelvottomia maamassoja kumpareiksi. Kumpareiden luiskakaltevuus on 1:5 tai loivempi. Kumpareet maisemoidaan kuten muutkin ottamisalueen luiskat. Luiskaloivennuksia ja muuta maaston muotoilua tehdään työtekniesten seikkojen sallimassa laajuudessa ottamistoiminnan aikana.

Alueelle varastoiduista pintamaista ja hienosta hiekasta rakennetaan kasvualustat kaivualueen pohjalle ja reunaluiskiin. Muotoilun yhteydessä vähäiset lohkareet ja kivet haudataan tarvittaessa luiskiin ja tiivispohjaisia alueita pyritään möyhentämään. Mikäli lohkareita ja kiviä esiintyy runsaasti, niistä muotoillaan kasoja ottoalueen ottotason yläpuolelle maastomuotoja elävöittämään. Mahdollisesti esiintyvien kalliopintojen päälle jätetään vähintään metrin paksuinen maakerros.

Ottoalueen metsityksen tavoitteena on vaihteleva ja ympäröivän alueen luontoa mukaileva lopputulos. Alueen pohjatasolle ja reunaluiskiin istutetaan valtapuuksi mäntyä. Lisäksi alueelle istutetaan koivua ja/tai pihlajaa.

Alueella on jo maisemoitu aikaisemman ottamistoiminnan yhteydessä tehtaan koillis-puolella sijainneet ottamisalueet. Kiinteistön Ukinvaha (RN:o 3:221) pohjoisosa on metsittynyt luontaisesti ja kiinteistö Sora-alue (RN:o 1:28) on maisemoitu. Ruduksen soramaan (RN:o 1:41) maisemointia on aloitettu lounaan/lännen suunnasta.

Maisemointia jatketaan vt 25 vasten olevan reunaluiskan osalta ottamistoiminnan etenemisen mukaisesti.

Alueen jälkikäyttö

Alueen jälkikäyttömuoto on nykyisten voimassa olevien kaavojen mukaisesti maa- ja metsätalousalue. Mikäli kaavoituksessa tapahtuu alueen tulevan käytön osalta muutoksia, tullaan jälkikäyttösuunnitelmia ajantasaistamaan kaavoituksen mukaiseksi.

Tarkkailutoimenpiteet

Suunnittelualueen pohjavesiä tarkkaillaan Weberin toimesta. Tarkkailu on toteutettu tehtaan ympäristöluvan ja maa-ainesten ottoluvassa annettujen lupamääräysten mukaisesti. Tarkkailuohjelman mukaan alueen pohjavettä on tähän asti tarkkailtu seuraavasti: öljyvahinkoalue kuusi putkea, betonielementtien läjitysalueella kolme pohjavesiputkea sekä maa-ainesluvan edellyttämät viisi tarkkailupistettä. Suunnittelualueen ulkopuolella, LMV-kiinteistöt Oy:n alueella, on kaksi pohjaveden tarkkailuputkea, joista tarkkaillaan pohjaveden laatua ja pinnankorkeuksia vuosittain.

Lisäksi tehtaan talousvesikaivosta tarkkaillaan veden laatua vuosittain (metallit joka kolmas vuosi).

Maa-ainesten ottoluvan mukaisessa tarkkailussa pohjaveden pinnankorkeutta on seurattu viidestä havaintopisteestä (putki 3, putki 4 ja HP2 sekä kaivot 1 ja kaivo 5 (Räik.)). Pinnankorkeutta mitataan joka kuukausi henkilöstön toimesta.

Pohjaveden pinnankorkeutta ehdotetaan jatkossa seurattavaksi edelleen viidestä havaintopisteestä 4 krt/a, mutta kahden pisteen sijaintia muuttamalla. Putken 4 tarkkailu ehdotetaan lopetettavaksi ja tilalle otettavaksi putki HBP4. Putki 4 sijaitsee kaukana suunnitellusta ottamisalueesta aikaisemman luvan mukaisella A-alueella, eivätkä pohjaveden virtaukset selvityksen mukaan suuntaudu putken 4 suuntaan. Putki HBP4 sijaitsee kaivualueella/ sen välittömässä läheisyydessä, jolloin ottamistoiminnasta mahdollisesti aiheutuvat muutokset pinnankorkeudessa näkyvät putkessa viivytyksettä. Myös Kaivo 5 sijaitsee melko etäällä suunnitellusta ottoalueesta - etäisyys tarkkailupisteeseen ottoalueen rajalta on n. 240 m ja lisäksi välillä sijaitsee tarkkailuputki 3. Ramboll on asennuttanut pohjavesiputkia (Yht. 3 kpl) tiloille Liitännäisalue ja Ruduksen sormaa. Ehdotamme, että etäällä sijaitseva Kaivo 5 korvataan tarkkailussa uudella, asennetulla pohjavesiputkella 04155-02, joka sijaitsee lähellä kaivualuetta.

Pohjaveden laadun tarkkailua on toteutettu kerran vuodessa käyttövesikaivosta ja putkesta HPB4. Esitämme, että laadun tarkkailua näistä pisteistä jatketaan, mutta lisäksi laadun tarkkailuun otetaan mukaan uusi Rambollin asentama putki (04155-02).

Ojakalan tehtaan nykyistä pohjavesitarkkailuohjelmaa päivitetään maa-ainesluvan myöntämisen jälkeen siten, että maa-ainesluvan vaatimukset huomioidaan ohjelmassa. Tarkkailtavat pisteet ja niiden osalta ehdotetut muutokset on esitetty ottamissuunnitelman liitteessä 9b.

Pohjaveden laatu tutkimusten perusteella voidaan todeta, että alueen pohjavesi täyttää talousvedelle annetut laatuvaatimukset. Alueella tapahtuneen hiekanoton ei ole todettu heikentäneen pohjaveden laatua.

Vakuudet

Ympäristöhallinnon ohjeen 1/2009 mukaan soranottamisalueiden jälkihoidon kokonaiskustannukset ovat keskimäärin 5 000 - 15 000 €/ha.

Nykyinen vakuus on 221 251,22 € ja se on ollut voimassa 31.10.2015 saakka. Tällöin vakuus on noin 28 696,66 €/kaivualue ha. Esitämme uudeksi vakuudeksi 120 000 €, jolloin vakuus on noin 15 564,20 €/kaivualue ha. Aikaisempi vakuus on perustunut nyt haettavaa selvästi suurempaan alueeseen, joten vakuuden uudelleenarviointi on perusteltua.

Toiminnan arvioidut vaikutukset ympäristöön

Toiminnasta ei aiheudu merkittäviä ympäristövaikutuksia. Suunnittelualue on ollut maa-ainesten ottotoiminnan kohteena jo pitkään, joten alue on merkittävästi muuttunut luonnontilaisesta.

Toiminnassa on huomioitu alueen sijainti pohjavesialueella ja tässä suunnitelmassa esitetyt menettelytavat ja varotoimenpiteet ehkäisevät negatiivisia vaikutuksia pohjaveden määrään tai laatuun. Ottamistoiminnalla ei muuteta alueen pohjaveden virtausta tai virtaussuuntaa.

Pohjaveden keskimääräisen pinnan päälle jätetään vähintään kuuden metrin suojakerros. Nykyisten tarkkailututkimustulosten mukaan suunnitelman mukaisella alimmalla ottamistasolla jää kuuden metrin kerros pohjaveden pintaan nähden. Alueella on tehty pohjaveden tarkkailua jo pitkään (useista havaintopisteistä yli 10 vuotta) ja pohjaveden pinnankorkeuden muutokset ovat olleet maltillisia, joten merkittäviä muutoksia pohjaveden pinnankorkeudessa ei ole odotettavissa ottamistoiminnan jatkuessa. Ennalta arvioiden suojakerros alimman ottotason ja pohjaveden keskimääräisen pinnankorkeuden välillä tulee olemaan myös tulevaisuudessa 6 m. Tosin on mahdollista, että Lautojan vedenotto tulevaisuudessa laskee alueen nykyisiä pohjaveden pintaa, jolloin suojakerrospaksuus tulee kasvamaan 6 metristä.

Pohjaveden laatua tarkkaillaan säännöllisesti. Tarkkailuissa pohjaveden laatu on täyttänyt talousvedelle annetut laatuvaatimukset. Alueella tapahtuneen hiekanoton ei ole todettu heikentäneen pohjaveden laatua, eikä toiminnan jatkuessa aikaisemman toiminnan kaltaisena ole odotettavissa muutoksia pohjaveden laatuun. Lisäksi kaivualueen pinta-alan osuus (alle 5 %) Lautojan pohjaveden muodostumisalueesta ei ylitä maa-ainesten ottamistoiminnalle annetussa ohjeistuksessa esitettyä kriittistä tasoa (20 %) ja pohjaveden pääasiallinen virtaussuunta on ottamisalueelta poh-

javesialueen reunoja kohti. Myöskään näiden seikkojen perusteella ottamistoiminnasta ei ole odotettavissa merkittäviä haitallisia vaikutuksia veden laatuun tai määrään Lautojan pohjavesialueella tai sillä sijaitsevalla vedenottamolla.

Ottamistoiminta sijaitsee ympäröivää aluetta alempana, joka vähentää kaivutoiminnasta aiheutuvia haittoja, kuten melun ja pölyn leviämistä. Ottamistoiminnalla ei ole olennaisia haitallisia vaikutuksia luonnonvaraiselle kasvillisuudella tai eliöstölle, ilman laatuun, ilmastoon, maaperään, pinta-vesiin tai maisemaan.

ASIAN KÄSITTELY

Hakemuksesta tiedottaminen

Lupahakemuksesta on kuulutettu Vihdin Uutisissa 15.11.2017 ja Vihdin kunnan ilmoitustaululla sekä kunnan kotisivuilla internetissä 14.11. – 15.12.2017, jonka ajan hakemusasiakirjat ovat olleet nähtävillä Vihdin kunnan asiakaspalvelupisteessä.

Hakemuksen johdosta on lupaviranomaisen toimesta kuultu erillistiedoksiantona hakemuksen kohteena olevien tilojen naapurikiinteistöjen omistajia ja haltijoita yhteensä 12 kpl.

Lausunnot

Hakemuksen johdosta pyydettiin lausunnot Uudenmaan ELY-keskukselta, Vihdin vesilaitokselta, Vihdin kunnan kaavoitukselta ja Lohjan ympäristöterveyspalveluilta.

Uudenmaan ELY-keskus esittää 7.9.2016 päivätyssä lausunnossaan (UUDELY/217/2015, annettu 4.12.2015 päivätystä lupahakemuksesta ja 1.12.2015 päivätyistä ottamissuunnitelmasta) muun muassa seuraavaa:

"Lupatilanne alueella

Hakemuksen kohteena olevalla alueella on ollut maa-aineslain mukainen lupa voimassa 31.10.2011 asti (Vihdin ympäristölautakunta 19.9.2001 § 118). Lupa myönnettiin isommalle alueelle, johon kuului myös silloisen Uudenmaan tiepiirin alue. Alin ottamistaso vaihteli +78 - +80,5 m. Kaivua ei kuitenkaan saanut ulottaa 6 m lähemmäksi ylintä pohjavedenpintaa lukuun ottamatta B-alueita, jossa suojakerrosvaatimus oli vähintään 4 m. Mahdollisten kalliopintojen päälle tuli jättää vähintään yhden metrin paksuinen kerros paikallaan ollutta kivennäismaata. Pohjaveden pinnatarkkailua tuli tehdä kuukausittain ja veden laatua kerran vuodessa yhdestä putkesta.

MAL 3 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetut vaikutukset

Hakemuksen tarkoittama maa-ainesten ottoalue sijaitsee Lautojan vedenhankinta varten tärkeällä I-luokan pohjavesialueella Nro 0192705. Lähin pohjavedenotto, Lautojan ottamo (rakennettu vuonna 2009), sijaitsee noin 200 m luoteeseen. Pohjaveden arvioitu virtaussuunta on luoteeseen ottamolle päin. Kohteen lounaispuolella, n. 450 m etäisyydellä sijaitsee Lautojan pohjavesialueeseen rajoittuva Isolähteen vedenhankintaa varten tärkeä I-luokan pohjavesialue Nro 0192704).

Hakija esittää pohjaveden tarkkailua muutettavaksi siten, että pohjaveden pinnankorkeutta seurataan 5 havaintopisteestä (Kaivo 1, Putki 3, HPBP4, HP 2 ja 04155-2) 4 kertaa vuodessa. Pohjaveden laatua tarkkaillaan kerran vuodessa käyttövesikaivosta, putkesta HPB4 ja putkesta 04155-2.

ELY-keskuksen käsityksen mukaan pohjaveden tarkkailua voidaan muuttaa esityksen mukaisesti. Tarkkailusuunnitelmaan tulee liittää ajantasaiset putkikortit.

Mikäli alueella seulotaan, tulee myös seulaston suojaamisesta huolehtia.

ELY-keskuksen liikenne ja infrastruktuuri-vastualueen kannanotto

Valtatien 25 keskimääräinen vuorokausiliikenne ko. alueella on noin 7500 ajoneuvoa, josta raskaiden ajoneuvojen osuus on noin 12 %. Alueella on nopeusrajoitus 80 km/h.

Kohdealueella valtatie suoja-alue on 30 metriä leveä, mitattuna tien keskiviivasta.

Uudenmaan ELY-keskuksen liikenne- ja infrastruktuurivastuualue edellyttää, että mikään toiminta ei saa ulottua suoja-alueelle. Erityisesti hakemuksen mukana olleista poikkileikkauskuvista tulee huomioida kuva: Leikkaus 2-2, ettei toiminta ulotu suoja-alueelle. Ennen toiminnan jatkamista tulee alue merkitä maastoon näkyvillä merkeillä ja samalla tarkistaa suoja-alueen leveyttä.

Lisäksi hakijan tulee toiminnassaan huolehtia, ettei maa-aineksia kulkeudu liittymäalueelle eikä tiealueelle.

Jos toiminnassa tapahtuu muutoksia, jotka voivat vaikuttaa tiealueeseen, tulee niistä välittömästi ilmoittaa tienpitoviranomaiselle.

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:ssä säädetään luvan myöntämisen edellytyksistä. Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Saman lain 5 §:n 1 momentissa säädetään ottamissuunnitelmasta. Ottamissuunnitelman sisällöstä ja rakenteesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella 23.6.2005/468).

Perustelut

Mikäli otetaan huomioon tässä lausunnossa mainitut seikat, ELY-keskus katsoo, ettei ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa ja edellytykset luvan myöntämiselle ovat olemassa maa-aineslain 6 §:n mukaisesti. Hakemusasiakirjat ovat asetuksen mukaiset.”

Uudenmaan ELY-keskus toteaa sähköpostitse 27.10.2017 saapuneessa lausunnon täydennyksessään (annettu 8.8.2017 päivätystä lupahakemuksesta ja 6.6.2017 päivätystä ottamissuunnitelmasta) muun muassa seuraavaa:

”Kaivu- ja maisemointitoiminnan yhteydessä tulee huolehtia, ettei valtatie 25 suoja-alueelle uloteta minkäänlaista toimintaa. Niin kuin L-vastuualue on lausunnossamme (7.9.2016) edellyttänyt, tulee kaivu- ja maisemointiraja (joka ilmeisesti on sama) merkitä näkyvin ja hyvin pysyvin merkein maastoon ennen ottotoiminnan jatkamista.

Maisemoinnin osalta on tärkeintä, että luiskakaltevuudet ovat sellaiset, ettei synny sortumisen vaaraa ja että luiskiin istutetut taimet ja muu kasvillisuus pysyy siinä. Luiskissa voi myös vaihdella luiskakaltevuutta mahdollisuuksien mukaan sekä tarvittaessa käyttää esim. alaosassa kiviä elävöittämään alueen lopputilannetta.

ELY-keskus katsoo, että kaikista tarkkailupisteistä tulee olla ajantasaiset putki- (ja kaivo) kortit.”

Uudenmaan ELY-keskus toteaa sähköpostitse 24.1.2018 saapuneessa lausunnon täydennyksessään muun muassa seuraavaa:

”Viitaten Uudenmaan ELY-keskuksen 7.9.2016 antamaan lausuntoon (diaarinumero UUDE-LY/217/2015) toteamme seuraavaa:

1.12.2015 päivätyn maa-ainesten ottosuunnitelman mukaisella ottamisalueella voidaan levittää maisemointiin tarkoitettua pintamaata sekä istuttaa kasvillisuutta maantien suoja-alueelle niiltä osin, kun se on maisemoinnin kannalta tarpeen. Toiminnan tulee tapahtua tiealueen ulkopuolella eikä se saa ulottua nykyisen kasvillisuuden kaakkoispuolelle (tien puolelle).

Nykyistä alueella olevaa metsätietä saa käyttää alueella liikennöintiin.

Myös suunnitelmassa mainittu pintamaan kasaaminen ottamisalueella voidaan toteuttaa, mikäli se ei aiheuta haittaa tien kunnossapidolle tai vaaraa liikenneturvallisuudelle. Pintamaan kasaamisen tulee tapahtua tiealueen ulkopuolella ja nykyisen ajoradan reunassa olevan kasvillisuuden luoteispuolella (tehtaan puolella).

Muuten pitäydymme aiemmassa lausunnossa.”

Vihdin Vesi esittää 13.1.2015 päivätyssä lausunnossaan (annettu 11.4.2014 päiväystä lupahakemuksesta ja 8.4.2014 päiväystä ottamissuunnitelmasta) muun muassa seuraavaa:

”Saint-Gobain Weber Oy Ab (myöhemmin SGW) on hakenut lupaa ottaa maa-aineksia 1 180 000 m³ Lautojan vedenottamon (myöhemmin VO) läheisyydestä. VO on yksi Vihdin veden neljästä vedenottamosta. SGW:n konsultti FCG on hakemuksessa kirjoittanut, että ”pohjavesialueella sijaitsee Lautojan varavedenottamo... Vihdin vesilaitos otti Lautojan vedenottamolta v. 2010 100 m³ vuorokaudessa... kokonaisuudessa... Lautojan vedenottamolta otettu vesimäärä oli hieman yli 3% kokonaisvesimäärästä”. VO ei ole mikään varavedenottamo, vaikka konsultti virheellisesti näin hakemuksen liitteessä kirjoitti, vaan yksi kolmesta pienestä vedenottamosta, joiden merkitys Vihdin Veden vesihuollolle on suuri. VO:n tuotantomäärä on viime vuosina ollut viiden prosentin luokkaa kokonaistuotannostamme, vedenottamon ensimmäinen tuotantovuosi oli 2010.

Vihdin Vesi ja Uudenmaan ympäristökeskus teetti Ramboll Finland Oy:llä Nummelanharjun pohjavesialueen suojelusuunnitelman vuonna 2009. Suojelusuunnitelman mukaan vanhojen maa-ainesten ottoalueiden jälkihoitotilanne tulee varmentaa riittäväksi, mikä nyt käsityksemme mukaan SGW:ltä on VO:n lähellä olevalta alueelta jäänyt tekemättä. Uuden ottoalueen pintamaat humuksineen kuoritaan jälleen pois, jolloin yksi biologinen pohjaveden tärkeä suodatuskerros taas häviää. Pöyry Oyj tekemän selvityksen mukaan pohjavesi virtaa kaavaillulta maa-ainesten ottoalueelta VO:n suuntaan. Eli FCG:n perustelut pohjaveden pilaantumisvaarojen vähäisyydestä ovat hieman ristiriitaiset Pöyry Oyj:n selvitysten kanssa. VO:n raakaveden kloridipitoisuus on noussut tuotannon alkuaikojen arvosta <2 mg/l tämän hetken arvoon 30 mg/l noin viidessä vuodessa, tälläkin perusteella voidaan olettaa pohjaveden virtaussuunnan olevan kuivatuteteltaalta ja VT 25:ltä VO:n suuntaan.

Liikenteestä maa-ainesten otosta johtuen hakemuksessa oli kirjoitettu, että se järjestetään kulloinkin tarkoituksen mukaisella tavalla! Tarkoittaako tuo em. sitä, että työkoneliikenne esim. Suonpääntien suunnalla lisääntyy? On syytä muistaa, että pienikin määrä polttoaineiden hiilivetyyhdisteitä saattaa pilata koko VO:n. Selvitystemme mukaan alueen laaja hiekanotto ei ole toistaiseksi aiheuttanut pohjaveden laadun huomattavaa heikkenemistä. Koska pääosa pohjaveden muodostumisalueesta on jo hiekanottoaluetta, tulee uusien koskemattomien alueiden avaamista välttää (Lautojan pohjavesitutkimus 28.2.2000 Jaakko Pöyry Infra/ Jukka Ikäheimo).”

Vihdin Vesi on toimittanut 31.3.2017 päivätyn seuraavan sisältöisen lausunnon täydennyksen (annettu 4.12.2015 päiväystä lupahakemuksesta ja 1.12.2015 päiväystä ottamissuunnitelmasta):

”Saint-Gobain rakennustuotteet Oy on hakenut lupaa ottaa maa-aineksia 518 000 m³ Lautojan vedenottamon läheisyydestä.

Vedenottamo on yksi Vihdin vesihuolto-liikelaitoksen neljästä ottamosta. Hakijan konsultin raportissa kohdassa 2.4 Pohja- ja pintavesi on käsitelty Lautojan vedenottamoa. Kohdassa virheellisesti puhutaan varavedenottamosta, Lautoja on aktiivikäytössä ja Vihdin Veden toiminnan kannalta tärkeässä asemassa. Lautojan vedenottamolta on keskimäärin otettu vettä viisi prosenttia Vihdin Veden kokonaistuotannosta.

Lautojan vedenottamo on tärkeässä roolissa kun Vihdin Veden pääottamo Luontolassa on vuosi- huollossa. Tällöin Isolähde, Lankila ja Lautoja tuottavat tarvittavan veden.

Vihdin Vesi ja Uudenmaan ympäristökeskus teetti Ramboll Finland Oy:llä Nummelanharjun pohjavesialueen suojelusuunnitelman vuonna 2009. Suojelusuunnitelman mukaan vanhojen maa-ainesottoalueiden jälkihoitotilanne tulee varmentaa riittäväksi. Lautojan vedenottamon läheisyydessä on edelleen paljaita hiekka-alueita, jotka ovat riski vedenottamon toiminnalle.

Olemassa olevan pintamaan rikkominen vedenottamon läheisyydessä kasvattaa vedentuotantomme kohdistuvaa riskiä. Pöyry Oy:n laatiman raportin mukaan pohjavesi yhteys on suunnitellulta maa-aines ottoalueelta vedenottamolle.

GTK:n vuonna 2001 laatima kartta "kalliopinnan taso Ojakkalan-Katinhätä alueella", osoittaa suunnitellun maa-aineksenottoalueen sijaitsevan samassa kalliopintojen aikaansaamassa pinnanteessa, jossa vedenottamokin sijaitsee."

Lohjan ympäristöterveyspalvelut esittää 19.2.2016 päivätyssä lausunnossaan (annettu 11.4.2014 päivätyistä lupahakemuksesta ja 8.4.2014 päivätyistä ottamissuunnitelmasta) muuan muassa seuraavaa:

"Maa-ainesluvan myöntämiseen I-luokan pohjavesialueelle vedenottamon välittömään läheisyyteen suhtaudutaan kriittisesti. Vihdin kunnallinen vesihuolto perustuu yksinomaan pohjaveden käyttöön. Vaikka Lautojan vedenottamolta yleiseen verkostoon pumpattava vesimäärä onkin suhteellisen pieni vesilaitoksen kokonaistuotantoon nähden, ei ottamon merkitystä osana yhdyskunnan vesihuoltoa tule silti vähätellä.

Lohjan ympäristöterveyspalveluiden näkemyksen mukaan hakija ei ole riittävästi selvittänyt haetun maa-ainesten oton vaikutuksia alueen pohjaveteen. Pohjaveden virtaussuuntaa koskevien selvitysten luotettavuutta sekä haetun ja aikaisemman maa-ainestenoton ja muiden kohteessa harjoitettavien toimintojen kokonaisvaikutuksia alueen pohjaveteen ja taloustarkoituksiin käytettävän veden laatuun ja määrään tulisi arvioida vielä tarkemmin. Lupaa ei tulisi myöntää ilman luotettavia selvityksiä siitä, että ottamistoiminta ei vaaranna pohjaveden ja taloustarkoituksiin käytettävän veden laatua akuutisti tai pidemmällä aikavälillä.

Yksityiskohtana kiinnitettiin huomiota siihen, että hakemuksen täydennyksen (4.11.2014) liitteinä olevissa pohjaveden havaintoputkien vesinäytetuloksissa on esiintynyt kohonneita molybdeenipitoisuuksia (27.12.2013 näyte PV04155-03 Mo 180 µg/l ja 7.5.2014 näyte PV04155-03 Mo 150 µg/l). Suomessa molybdeenin keskimääräiset pitoisuudet kaivovesissä ovat yleensä alle 0,5 µg/l. 1000 kaivon tutkimuksen maksimiarvot olivat rengaskaivoissa 8,4 µg/l ja porakaivoissa 54 µg/l. Suomessa ei ole talousveden molybdeenipitoisuudelle asetettu raja-arvoa. WHO:n suositus molybdeenin pitoisuudelle talousvedessä on 0,07 mg/l. (Lähde: Talousveden laatu Suomessa vuosina 1984 – 2006, Keihänen-Toivola Minna M., Ahonen Merja H., Kaunisto Tuija 2007, Vesi-Instituutin julkaisuja 2).

Ennen luvan myöntämistä tulisi selvittää, mistä mitatut poikkeavat molybdeenipitoisuudet johtuvat. On tiedossa, että alueelle on haudattu betonielementtejä, betonijätettä ja rauditusjätettä (asiasta mainittu Uudenmaan ympäristökeskuksen muistutuksessa Lautojan vedenottamon lupa-asiaan). Jätteiden hautaamisen mahdollinen yhteys poikkeaviin vesituloksiin voidaan siis katsoa tarpeelliseksi selvittää, samoin kuinka uusi kaivutoiminta toteutuessaan vaikuttaisi molybdeenin tai muiden mahdollisten epäpuhtauksien kulkeutumiseen vedenottamon raakavereen tai muihin alueen talousvesiin.

Mikäli lupa maa-ainesten ottamiseen vedenottamon välittömään läheisyyteen myönnetään, tulee hakijalta edellyttää suunnitelmaa erityistilanteiden varalle. Pohja- tai pintavettä uhkaavista tilanteista on viipymättä ilmoitettava muiden tarvittavien tahojen lisäksi Vihdin kunnan terveydensuojeluviranomaiselle (Lohjan ympäristöterveyspalvelut)."

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä määräaikaan mennessä.

Hakijan vastineet

Hakijalle on varattu tilaisuus antaa vastine jätetyistä lausunnoista.

Saint-Gobain Finland Oy / Weber toteaa 15.1.2018 päivätyssä vastineessaan lausunnoista mm. seuraavaa:

"ELY keskuksen liikenne ja infrastruktuuri-vastuualue on ottanut lausunnossaan kantaa valtatien suoja-alueen leveyteen, jonka tulisi olla vähintään 30 m tien keskiviivasta mitattuna. Lausunnossa edellytetään, että mikään toiminta ei saa ulottua suoja-alueelle. Ottosuunnitelmassa varsinaisen kaivualueen etäisyys tien keskiviivasta on vähintään 40 m. Suunnitelma- ja ottamisalueen raja kulkee tien ja kaivualueen välillä tilarajaa pitkin ja sen etäisyys tien keskilinjasta on ottosuunnitelmassa vähintään n. 14 m.

Ympäristöopas 85 mukaan ottamisalue on alue, jolla maa-ainesten ottaminen ja ottamiseen liittyvät muut järjestelyt, kuten pintamaiden ja sivukivien käsittely ja jälkihoitotoimenpiteet tapahtuvat. Suunnittelualue puolestaan on ottamisaluetta laajempi ja sisältää mm. ottamisalueen ympärille luonnontilaan jätettävät metsäalueet ja suojaistutusalueet, tämän vuoksi olemme olettaneet, että ottamis- ja suunnittelualueet voivat myös ulottua tien suoja-alueen kanssa päällekkäin. Suunnitelma- ja ottamisalue menee n. 16 m päällekkäin ELYn esittämän suoja-alueen kanssa, koska kyseisellä alueella on mm. suojapuustoa, edellisen ottoluvan aikaista pintamaatonta aluetta, joka täytyy vielä maisemoida sekä suoja-alueella kulkeva metsätie.

Maantielaissa (503/2005) todetaan, että maantien suoja-alueella ei saa pitää rakennusta eikä myöskään sellaista varastoa, aittaa taikka muuta rakennelmaa tai laitetta, josta tai jonka käytöstä voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuukselle tai haittaa tienpidolle.

Maantien suoja-alueella ei saa muuttaa maanpinnan muotoa eikä tehdä ojitusta tai muuta kaivutyötä siten, että muutoksesta voi aiheutua vaaraa liikenneturvallisuukselle tai haittaa tienpidolle. Käsityksemme mukaan maantielaki ei vaikuta maa-ainestuluvan suunnitelma-alueen rajauksiin, muutoin kuin siltä osin, että itse kaivualue ei saa sijoittua tien suoja-alueelle eikä suoja-alueella saa siis tehdä minkäänlaisia kaivutöitä. Maantielaki ei kuitenkaan kiellä liikennöintiä suoja-alueella, pintamaan levitystä eikä kasvillisuuden lisäämiseen tai poistamiseen kohdistuvia toimenpiteitä. Tien suoja-alueen raja vaikuttaa kuitenkin mahdollisen suoja-aidan/kiviesteiden sijaintiin, joita ei saa sijoittaa tien keskilinjasta alle 30 m etäisyydelle.

Olemme pyytäneet ELY-keskukselta tarkennuksen siihen, mitä maantien suoja-alue tarkoittaa ja he ovat vastanneet seuraavasti:

"1.12.2015 päivätyn maa-ainesten ottosuunnitelman mukaisella ottamisalueella voidaan levittää maisemointiin tarkoitettua pintamaata sekä istuttaa kasvillisuutta maantien suoja-alueelle niiltä osin, kun se on maisemoinnin kannalta tarpeen. Toiminnan tulee tapahtua tiealueen ulkopuolella eikä se saa ulottua nykyisen kasvillisuuden kaakkoispuolelle (tien puolelle).

Nykyistä alueella olevaa metsätietä saa käyttää alueella liikennöintiin.

Myös suunnitelmassa mainittu pintamaan kasaaminen ottamisalueella voidaan toteuttaa, mikäli se ei aiheuta haittaa tien kunnossapidolle tai vaaraa liikenneturvallisuukselle. Pintamaan kasaamisen tulee tapahtua tiealueen ulkopuolella ja nykyisen ajoradan reunassa olevan kasvillisuuden luoteispuolella (tehtaan puolella)."

Vastineessa on esitetty valokuva (Kuva 1), johon on merkitty 14 metrin, 30 metrin ja 40 metrin etäisyydet tien keskilinjasta.

Kiitämme ELYä asiantuntevasta lausunnosta ja selvennyksistä, muilta osin emme löytäneet siitä kommentoitavaa.

Ympäristöterveyspalvelujen lausunto

Ympäristöterveyspalvelujen lausunto on annettu 11.4.2014 päivätyistä hakemuksesta. Tämän jälkeen on jätetty uusi hakemus, josta Liitännäisalue RN:o 6:1 on jätetty pois ja ottamistoiminnan pohjavesivaikutuksia on selitetty laajemmin. Kuitenkin ympäristöterveyspalvelujen lausunnossa esille tuotujen asioiden voidaan katsoa koskevan myös päivitettyä hakemusta.

Alueella on otettu maa-aineksia jo 60-luvulta alkaen. Vedenotto on perustettu aktiivisen ottotoiminnan viereen ja tällöin on katsottu, että 50 vuotta nykyistä paljon laajemmassa mittakaavassa jatkunut ottotoiminta ei ole vaikuttanut veden laatuun ja sitä voidaan hyödyntää talousvetenä. Vuosien mittaan pohjavesialueella on tehty paljon toimenpiteitä, jotka parantavat pohjaveden

suojausta, mm. maisemoidun alueen määrä on lisääntynyt ja avoinna ilman pintamaata ja kasvillisuutta olevan alueen määrä vähentynyt, tehdasalueella on puhdistettu kuivatuotetehtaalla v. 1992 sattunut maanalainen öljyvuohto ja poistettu vanha laastijakeen varastokasa, tehtaan hulevedet kerätään I-luokan öljynerotinten kautta ja johdetaan pohjavesialueen ulkopuolelle, vanha Parma Betonilan betonielementtien läjitysalue on suljettu kaatopaikkakriteerien mukaisesti. Var-sinkaan hakemuksessa esitetyssä mittakaavassa toteutettu maa-ainesten otto ei mitenkään lisää pohjavesiriskiä - suunniteltu ottoalue on jo tälläkin hetkellä lähes kokonaan avoinna ilman pintamaata. Hakemuksessa esitetty ottotoiminta mahdollistaa sen, että alue saadaan tulevaisuudessa luiskattua ja maisemoitua.

Ympäristöterveyspalvelujen lausunnossa on kiinnitetty huomiota pohjaveden molybdeenipitoisuuksiin erityisesti pohjavesiputkessa PV04155-03. Kyseinen putki on vuonna 2013 asennettu tarkkailemaan entisen Tiehallinnon, nykyisen ELY-keskuksen lunastaman Liitännäisalueen asfaltti- ja betonikasojen ympäristövaikutuksia, joten pitoisuudet voivat johtua alueella sijainneista kasoista. Käsityksemme mukaan ELY-keskus on tämän vuoden aikana siivonnut kasoja alueelta pois. Putki on valittu Weberin tarkkailuputkeksi, koska se sijaitsee ottoalueen vastakkaisella reunalla toiseen tarkkailuputkeen HPB4 nähden ja samalla seuraa myös asfaltti- ja betonikasojen ympäristövaikutuksia pitkässä juoksussa.

Alla olevassa taulukossa on esitetty molybdeenipitoisuudet Weberin ottoalueella sijaitsevassa toisessa tarkkailuputkessa HPB4 mitattuina kolmen vuoden välein. Molybdeenipitoisuudet ovat olleet koko tarkkailun ajan alle WHO:n suosituksen 70 µg/l.

Taulukko 1. Molybdeenipitoisuudet pohjaveden tarkkailuputkessa HPB4, joka sijaitsee ottoalueen koillisreunassa.

	Mittauspäivämäärä			
Havaintoputki HPB4	29.6.2006	13.5.2009	5.6.2012	28.5.2015
Molybdeeni [µg/l]	11,8	3,96	5,2	0,36

Ojakkalan kuivatuotetehtaalla on päivitetty pelastussuunnitelma, jossa on varauduttu pohjaveden laatua uhkaaviin tilanteisiin. Alueen pohjavettä käytetään myös tehtaalla talousvetenä; omankin toiminnan jatkuvuuden takaamiseksi kannamme vastuuta pohjaveden suojelemisesta. Tehtaalla on olemassa ympäristövahinkovakuutus.

Vihdin vesilaitoksen lausunnot

Vihdin vesilaitoksen lausunnossa on mainittu, että Lautojan vedenottamon läheisyydessä on edelleen paljaita hiekka-alueita, jotka ovat riski vedenottamon toiminnalle. Saint-Gobain Finlandin osalta auki olevia alueita on paljolti jo maisemoitu, esim. vesilaitoksen rajanaapurina oleva tila Sora-alue on maisemoitu vuosina 2009-2010 pois lukien Tiehallinnon aluetta vasten oleva n. 0,5 ha luiska. Pyrimme myös jatkossa maisemoimaan alueita sitä mukaa, kun ne on otettu ja näin saattamaan koko alueen auki olevan pinta-alan mahdollisimman pieneksi.

Ottotoiminta ei lisää liikennettä Suonpääntien suunnalla eikä vedenottamon läheisyydessä. Ottotoiminta tapahtuu tilan Haitti ja Ukinvaha alueella ja raaka-ainehiekka kuljetetaan tehtaalle suorinta reittiä tilan Haitti läpi jo olemassa olevia metsäautoteitä pitkin.

Lausunnoissa on viitattu myös vedenottamolla kohonneisiin kloridipitoisuuksiin. Alla olevassa taulukossa on esitetty kloridipitoisuudet tehtaan talousvesikaivossa, joka sijaitsee tehtaan ja otto-alueiden läheisyydessä. Kloridipitoisuuksien suuntaus on ollut laskemaan päin vuodesta 2007. Tämä on ajankohta, kun tehtaalla alettiin toteuttaa monia pohjaveden suojausta parantavia ympäristötoimenpiteitä. Kloridipitoisuuden raja-arvo talousvedelle on 100 mg/l, joten mittaukset jäivät selkeästi alle asetettujen raja-arvojen.

Taulukko 2. Kloridipitoisuudet Ojakkalan kuivatuotetehtaan talousvesikaivossa.

Mittausvuosi	Kloridipitoisuus [mg/l]
1998	1,8
1999	5,1

2000	<1,0
2001	15
2002	17
2003	15
2004	10
2005	15
2006	11
2007	19
2008	11
2009	9,9
2010	7,1
2011	6,6
2012	5,9
2013	4,8
2014	7,2
2015	4,5
2016	5,2
2017	7,3

Ottamisen aloittaminen ennen päätöksen lainvoimaisuutta

Saint-Gobain Finland Oy pyytää maa-aineslain 21.2 § mukaista oikeutta aloittaa toiminta ennen luvan lainvoimaiseksi tulemista. Alueen maisemointi on jäänyt keskeneräiseksi vuonna 2011 päättyneen luvan jäljiltä. Uusi lupaprosessi on käynnistetty vanhan luvan umpeuduttua ja jälkihoito on ollut tarkoitus tehdä uuden luvan myötä. Lupaprosessi on kuitenkin ollut monimutkainen ja pitkäkestoinen useista syistä johtuen. Omissa sisäisissä auditoinneissamme on puututtu jyrkkiin rintauksiin, jotka tulisi luiskata ja maisemoida mahdollisimman pian. Mikäli nyt hakemamme maa-aineslupa päättyy muutoksenhakuprosessiin, voi alueen loppuun saattaminen lykkääntyä jälleen monella vuodella. Haemme lupaa aloittaa toiminta ennen lainvoimaistumista siinä tapauksessa, että lupapäätöksestä valitetaan. Toivomme, että voimme luiskata alueen turvalliseksi myös mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta.”

Tarkastukset

Alueelle on tehty maastokäynti syksyllä 2015 ja tarkastus 24.1.2018, josta on laadittu muistio. Tarkastuksilla on todettu muun muassa hakemuksen käsittelyn tilanne ja alueen nykytilanne.

ASIAN RATKAISU

Vihdin kunnan ympäristölautakunta on maa-aineslain 7 §:n tarkoittamana lupaviranomaisena tutkinut asian ja päättää myöntää haetun luvan Saint-Gobain Finland Oy / Weberille maa-ainesten ottamiseksi Vihdin kunnan tiloilta Ukinvaha 927-416-3-221, Haitti 927-420-2-116 ja Ruduksen sormaa 927-420-1-41 hakijan esittämän 8.8.2017 päivätyn (korjattu 30.10.2017) hakemuksen, 1.12.2015 päivätyn (päivitetty 6.6.2017) maa-ainesten ottamissuunnitelman, 1.12.2015 päivätyn (päivitetty 6.6.2017) suunnitelmakarttojen (YMP 241 Nykytilanne, Asemapiirustus, YMP 242 Suunniteltu tilanne, YMP 243 Leikkaukset A-A, S4 Leikkaukset) ja hakemuksen täydennysten mukaisesti sekä seuraavin lupamääräyksin.

1. Maa-aineksen ottoluvan voimassaoloaika ja laajuus

- 1.1 Lupa on voimassa 10 vuotta päätöksen lainvoimaiseksi tulosta. Kaikki luvassa määrätty toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.
- 1.2 Tämän luvan perusteella alueelta saa ottaa enintään 518 000 m³ ktr (kiintokuutiometriä) maa-aineksia. Suunnittelualueen pinta-ala on 11,5 ha. ottamisalueen pinta-ala on 10,63 ha ja kaivalueen pinta-ala 7,71 ha.

- 1.3 Vuotuiselle ottomäärälle ei aseteta rajoituksia.
- 1.4 Tätä lupaa ei ole oikeus siirtää toiselle ilman Vihdin kunnan suostumusta.

2. Toiminta-ajat

- 2.1 Maa-ainesten käsittely ja kuljetus sekä kaikki muu ottamiseen liittyvä toiminta on sallittu arkisin maanantaista perjantaihin klo 6 –22 välisenä aikana lukuun ottamatta arkipyhiä.

3. Valvonta ja tarkastukset

- 3.1 Maa-aineslain mukaisen maa-ainesten ottoluvan valvontaviranomaisena Vihdin kunnassa toimii ympäristölautakunta.
- 3.2 Valvontaviranomainen valvoo lupamääräysten noudattamista suorittamalla alueella tarkastuksia ja katselmuksia, joista ilmoitetaan luvan saajan edustajalle ja joissa tämä voi olla läsnä. Valvontaviranomaisella tulee olla vapaa pääsy alueelle, ja sille on annettava kaikki ne tiedot, jotka ovat valvonnan kannalta tarpeellisia.
- 3.3 Luvan saajan tulee nimetä ennen luvan mukaisen toiminnan aloittamista maa-ainesten otosta ja ottoalueen jälkihoidosta vastaava henkilö. Vastuuhenkilön velvollisuutena on valvoa, että maa-ainesten otossa ja alueen jälkihoidossa noudatetaan lupamääräyksiä.
- 3.4 Luvan saajan on huolehdittava siitä, että kaikki maa-aineksen ottoa suorittavat työntekijät (myös mahdolliset aliurakoitsijat) ovat tietoisia kyseistä aluetta koskevasta lupapäätöksestä ja annetuista määräyksistä.
- 3.5 Luvan saajan on merkittävä luvan mukaisten kaivualueiden rajat riittävän selkeästi oton ajan kestävin merkein sekä asennettava riittävä määrä valtion virallisessa N60- korkeusjärjestelmässä olevia korkeuskiintopisteitä maastoon ottoalueelle ja/tai sen välittömään läheisyyteen. Lisäksi alueella on oltava vähintään yksi N60- korkeusjärjestelmän mukainen kiinteä korkeuskiintopiste helposti havaittavassa paikassa.
- 3.6 Luvan saajan tulee pitää edellä mainitut rajalinjat ja korkeuspisteet jatkuvasti merkittyinä ja kunnossa, jotta valvontamittaukset voidaan luotettavasti suorittaa.
- 3.7 Mikäli lupamääräyksiä jatkuvasti tai muutoin törkeästi rikotaan tai ainesten ottaminen on ennalta arvaamattomalla tavalla vaikuttanut haitallisesti ympäristöön, asutukseen tai luonnonolosuhteisiin, on ympäristölautakunnalla oikeus muuttaa lupamääräyksiä tai peruuttaa lupa.
- 3.8 Luvan saajan on vuosittain 31.1. mennessä toimitettava valvontaviranomaiselle edellistä vuotta koskeva raportti, josta käy ilmi tarkkailutulosten lisäksi otetun maa-aineksen määrä sekä ajat, jolloin alueella on ollut ottotoimintaa. Tarkkailutuloksia koskeva raportti on lisäksi toimitettava Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.
- 3.9 Vuotta ennen luvan voimassaolon päättymistä luvan haltijan tulee pyytää tarkastuksen suorittamista. Tarkastuksessa täsmennetään viimeistelytoimenpiteet ja niiden suorittaminen riittävän ajoissa ennen luvan päättymistä

4. Varotoimenpiteet maa-ainesten ottoalueella

- 4.1 Maa-ainesten ottoalue on merkittävä maastoon riittävän selvästi vahinkojen estämiseksi. Jyrkistä luiskista tulee varoittaa lippusiimalla, asettamalla kielto- ja varoitustauluja tai muilla selvästi havaittavilla merkeillä.

- 4.2 Ottotoiminnan aikaiset kaltevuudeltaan 1:1 tai sitä jyrkempien luiskien yläreunat on aidattava tai muuten estettävä liikkuminen niiden läheisyydessä vahinkojen estämiseksi.
- 4.3 Luvan saajan tulee huolehtia siitä, että asiaton moottoriajoneuvoliikenne, jätteiden tuominen ja muu alueelle soveltumaton käyttö alueella estyy. Alueelle johtava tie tulee sulkea puomilla silloin, kun siellä ei ole toimintaa.
- 4.4 Luvan saajan tulee huolehtia siitä, että varotoimenpiteiksi asetetut laitteet ovat jatkuvasti kunnossa. Suoritettavilla toimenpiteillä ei saa aiheutua haittaa muille kiinteistöille.

5. Pohjaveteen liittyvät varotoimenpiteet

- 5.1 Ympäristölle haitallisten aineiden johtaminen maaperään tai pohjaveteen tulee estää.
- 5.2 Suolan käyttö koko ottamisalueella on pohjaveden pilaantumisvaaran vuoksi kielletty.
- 5.3 Aluetta ei saa käyttää pohjavedelle vaarallisten aineiden varastopaikkana eikä alueella saa varastoida, polttaa eikä sinne saa haudata jätettä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että ottoalueella tapahtuvan toiminnan aikana alueella muodostuvat asuinjätteisiin rinnastettavat jätteet kuljetetaan alueelta kunnallisen järjestetyn jätteenkuljetuksen toimesta. Muut jätteet ja romutavarat on toimitettava muualle asianmukaisesti käsiteltäväksi. Jätteiden ja romutavaroiden väliaikainen varastointi on keskitettävä yhteen paikkaan. Alue tulee pitää jatkuvasti siistissä kunnossa.
- 5.4 Kaluston seisotus ja huolto sekä öljysäiliöt, poltto- ja voiteluaineet on ensisijaisesti pyrittävä sijoittamaan pohjavesialueen rajojen ulkopuolelle. Mikäli koneita säilytetään alueella, on polttoaineiden varastointi ja tankkaus, hydraulikka- ja voiteluöljyjen sekä kemikaalien varastointi ja käsittely sekä työkonien säilytyksen tapahduttava kokonaan tiiviillä ja nesteitä läpäisemättömällä ja reunoiltaan korotetulla alustalla siten, että mahdolliset nestevuodot saadaan kerättyä talteen siten, etteivät ne johda ympäristön pilaantumiseen. Alueelta, jolla työkonieita säilytetään, on johdettava mahdollisesti muodostuvat sade- ja hulevedet siten, että mahdollisesti likaantuneet vedet eivät johdu suoraan maaperään ja siitä edelleen pohjaveteen. Kaluston, jota alueella käytetään, on oltava hyväkuntoista. Määräys koskee myös ottamisalueella liikkuva kuljetuskalustoa. Mikäli alueella seulotaan, tulee myös seulat suojata pohjaveden laadun turvaamiseksi.
- 5.5 Alueella saa varastoida öljytuotteita ainoastaan siellä käytettäviä koneita varten. Öljytuotteiden ja muiden ympäristölle vaarallisten tai haitallisten aineiden käsittely ja varastointi alueella on järjestettävä siten, että aineiden pääsy maaperään on estetty.
- 5.6 Polttoaine- ja kemikaalisäiliöiden on oltava kaksoisvaippasäiliöitä tai kiinteästi valuma-altaallisia säiliöitä ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Polttonestesäiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot lukittavilla sulkuventtiileillä. Kuormauskalustoa tankattaessa ja huollettaessa on huolehdittava siitä, että polttoaineita tai muita pilaantumisen vaaraa aiheuttavia aineita ei pääse maaperään tai pohjaveteen. Polttonesteiden varastot on varustettava katetulla suoja-altaalla, jonka tilavuus on vähintään varastoitavien tuotteiden enimmäismäärä.
- 5.7 Polttonesteiden ja kemikaalien säilytykseen käytettäviin säiliöihin tai astioihin tulee merkitä, mitä kemikaalia säiliö tai astia sisältää. Kemikaalisäiliöt ja suoja-altaat on sijoitettava siten, että niiden kunto voidaan todeta esteettömästi ja mahdolliset vuodot havaita nopeasti. Säiliöiden ja suojarakenteiden kuntoa on tarkkailtava säännöllisesti. Polttonestesäiliöiden tulee olla vähintään kerran kymmenessä vuodessa tarkastettuja. Tosite säiliöiden tarkastamisesta tulee esittää pyydettäessä.
- 5.8 Öljyvahingon torjuntaan on varustauduttava riittävästi. Öljyvahinkoja varten alueella on oltava riittävästi imeytysainetta (vähintään 100 l). Mahdolliset öljy- ja polttoaineva-

hingot on siistittävä välittömästi poistamalla likaantunut maa ja kuljettamalla se pohjavesialueen ulkopuolelle. Määräys koskee kaikenlaisia vuotoja – myös pieniä "läikymisiä". Mahdollisesta vahingosta on välittömästi ilmoitettava alueelliselle pelastusviranomaiselle ja Vihdin kunnan ympäristövalvonnalle.

- 5.9 Ottoalueelle ei saa tuoda, eikä siellä saa varastoida tai käsitellä muualta tuotuja maa-aineksia, ylijäämä- tai jätemaita, savea, turvetta tai lietettä. Kielto ei koske jälkihoidon yhteydessä mahdollisesti tarvittavia ulkopuolelta tuotavia pintamaita, joiden käytöstä sovitaan erikseen (kts. määräys 10.8).
- 5.10 Alkuperäisen pintakerroksen humus ja sen alapuolella oleva rikastumiskerros tulee kuoria ja varastoida ottosuunnitelmassa merkityille alueille ennen ottamisen aloittamista.

6. Melu ja pöly

- 6.1 Toiminnasta syntyvä melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ulkona päiväsaikaan (07-22) ylittää päiväohjearvoa (melun A-painotettu keskiäänitaso, LAeq) 55 dB eikä yöaikaan (klo 22-7) yöohjearvoa 50 dB.
- 6.2 Maa-ainesten otosta aiheutuva liikenne ja varastokasat on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu haittaa ympäristölle, muille kiinteistöille eikä asukkaille alueen ympäristössä. Haittaa voi aiheutua esimerkiksi liikenteen aiheuttamasta pölyämisestä, joten pölyämisen estämiseksi ajoväylät tulee tarvittaessa kastella ja ajoneuvojen kuormat kostuttaa riittävästi tai peittää. Suolan käyttö pölyn sidontaan on kielletty.
- 6.3 Maa-ainesten oton aiheuttama pölyn leviäminen ympäristöön tulee estää esimerkiksi kastelemalla ja talvella suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölylähteet peittein ja koteloin.
- 6.4 Haittaa voi aiheutua myös kuivien hienojakoisten varastokasojen pölyämisestä tuulisella säällä. Pölyäminen tulee estää esimerkiksi hienojakoisten varastokasojen sijoittamisella mahdollisimman tuulelta suojaisaan paikkaan sekä ottoalueen muotoilulla ja kasvillisuuden palauttamisella alueelle (kylvöt/istutukset) vaihteeltaisesti ottamissuunnitelmassa esitetyn jälkihoitosuunnitelman ja jälkihoidosta annettujen lupamääräysten mukaisesti. Tarvittaessa pölyäminen tulee estää esim. kastelemalla ottoaluetta ja varastokasoja tai käyttäen muuta pölyn leviämisen estämisen kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa, joka ei aiheuta vaaraa pohjavedelle.
- 6.5 Mikäli valvonnassa havaitaan, että pölyämisestä aiheutuu ympäristölle, muille kiinteistöille tai ympäristön asukkaille olennaista haittaa, on luvan saajan viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin sanottujen haittojen poistamiseksi ja ilmoitettava asiasta maa-ainesten ottoluvan valvontaviranomaiselle, jona Vihdin kunnassa toimii ympäristölautakunta. Maa-ainesten otto on tällöin keskeytettävä.

7. Tarkkailu

- 7.1 Toiminnan vaikutuksia alueen pohjavesiolosuhteisiin ja pohjaveden laatuun on tarkkailtava hakijan ottosuunnitelmassaan ja hakemuksen täydennyksissä esittämällä tavalla sekä seuraavien lupamääräysten mukaisesti:

Tarkkailusuunnitelma

- 7.2 Tarkkailusuunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ennen toiminnan aloittamista. Suunnitelmassa on esitettävä seuraavat tiedot:
- pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailuun tarkoitettujen havaintopaikkojen sijainnit kartalla ja koordinaattitiedot,
 - tiedot asennetuista havaintoputkista, asennustapa ja materiaali
 - tarkkailupisteiden kunto ja soveltuvuus näytteenottoon
 - kaivokortit, joista selviää kaivon tyyppi, materiaali, halkaisija, vedenpinnan syvyys,

- pohjan syvyys sekä arvio kaivon kunnosta
- mittausten ja näytteenoton ajankohdat,
- määritettävät parametrit,
- näytteenottomenetelmät ja tarkkailussa käytettävät laitteistot,
- näytteenottaja ja laboratorio, jossa näytteet analysoidaan,
- tietojen raportointi ja toimittaminen

Tarkkailupisteet

7.3 Pohjaveden korkeus tulee määrittää havaintoputkista Putki 3, HPB4, HP2, 04155-02 sekä kaivosta 1 (tehtaan entinen käyttövesikaivo tilalla Ukinvaha 927-416-3-221).

Pohjaveden laatu tulee määrittää havaintoputkista HPB4 ja 04155-02 sekä tehtaan nykyisestä käyttövesikaivosta.

Seuraavat tiedot asennetuista havaintoputkista on toimitettava valvontaviranomaiselle; putkikortti, jossa selostettu ainakin maakerrosten laatu, havaintoputken asennustapa sekä putken rakennepiirros, kokonaispituus, sisähalkaisija ja materiaali, siiviläosan ylä- ja alapää, siivilän tyyppi sekä rako- tai reikäkoko.

Havaintoputkien koordinaatit ja putken pään korkeus tulee määrittää maastomittauksin valtakunnallisessa korkeus- ja koordinaattijärjestelmässä.

Seuraavat tiedot tarkkailtavista kaivoista on toimitettava tarkkailuviranomaiselle; sijainnit kartalla sekä kaivokortit, joista selviää kaivon tyyppi, materiaali, halkaisija, vedenpinnansyvyys, pohjan syvyys, arvio kaivon kunnosta sekä arviotarkkailupisteiden soveltuvuudesta näytteenottoon.

Havaintoputket tulee asennuttaa kairauskalustolla. Kaivurilla asennettuja pohjavesiputkia ei hyväksytä tarkkailupisteiksi.

Havaintoputken materiaalin tulee olla muovia ja putken sisähalkaisijan vähintään 50 mm.

Havaintoputkien maanpinnan yläpuoliset osat on merkittävä riittävän selvästi ja varustettava lukittavalla suojahatulla. Tarvittaessa putket tulee suojata esimerkiksi betonisilla kaivorenkailla.

Vahingoittuneen tai kadonneen putken tilalle tulee viivyttämättä asentaa uusi putki.

Havaintoputken kunto tulee tarkastaa vuosittain mittaamalla putken kokonaissyvyys ja vertaamalla sitä putkikortin tietoihin. Mikäli putki on tukkeutunut, se tulee avata pumpaamalla tai huuhtelemalla.

Laadun ja määrän tarkkailu

7.4 Vesinäytteet tulee ottaa kerran vuodessa samana ajankohtana huhti- ja toukokuun välisenä aikana. Pohjaveden pinnankorkeudet tulee mitata vähintään neljä kertaa vuodessa.

7.5 Määritettäviä pohjaveden parametreja ovat haju, maku, sameus, väri, pH, happi, kemiallinen hapenkulutus (CODMn) tai permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, liukoinen rauta (Fe), suodatettu mangaani (Mn), sulfaatti (SO₄), nitraatti (NO₃), kloridi (Cl), molybdeeni (Mo), kokonaiskovuus, alkaliniteetti, polttoainehiilivedyt (C10-C40) jakeittain, lämpötila sekä koliformiset ja E. coli bakteerit. Analyysivalikoimaa voidaan muuttaa valvontaviranomaisen hyväksymällä tavalla. Polttoainehiilivedyt tulee tutkia vuosittain.

7.6 Vesinäytteiden otossa tulee käyttää sertifioitua näytteenottajaa.

7.7 Jos veden laadun todetaan muuttuneen tai mahdollisen vahingon sattuessa, voi val-

vontaviranomainen määrätä näytteitä otettavan useammin tai tarkentaa analyysivalikoimaa.

- 7.8 Näytteiden otto ja analysointi on suoritettava standardien (CEN, ISO, SFS tai vastaavan tasoinen kansallinen tai kansainvälinen yleisesti käytössä oleva standardi) mukaisesti. Tulosten raportoinnissa on esitettävä käytetyt menetelmät ja niiden mitausepävarmuus sekä tulosten edustavuus. Raportin tulee sisältää tulosten tulkinta ja se tulee olla ulkopuolisen asiantuntijan laatima.
- Tarkkailua voidaan tarvittaessa muuttaa Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen hyväksymällä tavalla.
- 7.9 Luvan saajan on kustannuksellaan vastattava valvontaviranomaisen hyväksymän tarkkailusuunnitelman toteuttamisesta ja lisäksi tarvittaessa asianomaisen esityksestä tai valvontaviranomaisen määräyksestä tehtävä pohjavesioloja koskevia lisäselvityksiä.
- 7.10 Pohjaveden pinnankorkeuden ja laadun tarkkailutulokset tulee raportoida vuosittain tammikuun loppuun mennessä valvontaviranomaiselle sekä Uudenmaan Ely-keskukselle. Tulosten raportoinnin yhteydessä tulee valvontaviranomaiselle toimittaa myös tarkkailupisteiden sijaintikartta.
- 7.11 Mikäli pohja- tai pintaveden laadun ja pinnankorkeuden tarkkailussa havaitaan, että maa-ainesten ottamisesta aiheutuu pohja- tai pintaveden laadun heikkenemistä tai määrän olennaista vähenemistä, on luvan saajan viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin sanottujen haittojen poistamiseksi ja ilmoitettava Vihdin kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maa-ainesten otto on tällöin keskeytettävä.
- 7.12 Pohjaveden tarkkailua on jatkettava vuosittain ottotoiminnan päättymisen jälkeen kahden vuoden ajan.

Melun tarkkailu

- 7.13 Toiminnan aiheuttama ekvivalenttimelutaso lähimmissä melulle alttiissa kohteissa asutukseen käytettävillä alueilla on tarvittaessa mitattava. Melumittaus on suoritettava ympäristöministeriön ohjeen 1/1996 "Ympäristömelun mittaaminen" mukaisesti. Melun tarkkailuohjelma ja mittaussuunnitelma tulee toimittaa ympäristövalvontaan viimeistään kaksi viikkoa ennen ensimmäisen mittauksen suorittamista. Mittaustulokset on toimitettava välittömästi kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, joka antaa tarvittaessa tehdyn melumittauksen perusteella lisämääräyksiä tarvittavista melun vähentämistoimenpiteistä.

8. Kaivusyvyys

- 8.1 Kaivua ei saa ulottaa **kuutta (6) metriä** lähemmäksi pohjaveden ylintä havaittua pintaa, eikä ottosuunnitelman 1.12.2015 päivätyssä (päivitetty 6.6.2017) piirustuksessa YMP 242 Lopputilanne esitettyä ottotasoa +80 saa alittaa.
- 8.2 Edellä määritettyjen kaivusyvyyksien alapuolella ei tämän luvan perusteella saa massanvaihtoja suorittaa.
- 8.3 Alueella mahdollisesti esiintyvän kalliopinnan päälle on jätettävä vähintään 1 metrin paksuinen häiriintymätön maakerros.
- 8.4 Kaivulla ei saa rikkoa mahdollisesti esiintyviä tiiviitä, vettä pidättäviä maa-aineskerroksia.

9. Ottamisalueen raja ja raja-alueet

- 9.1 Ottamisalueen raja (=maisemointiraja) on esitetty 1.12.2015 päivätyssä ja 6.6.2017 päivitettyssä piirustuksessa YMP-241Nykytilanne, asemapiirustus.

- 9.2 Ottamisalueen ulkopuolisia alueita ei saa käyttää pintamaan varastoalueena eikä niiden maa-ainesta saa käyttää luiskan lopulliseen muotoiluun. Ottamisaluerajauksen ulkopuoliselta suoja-alueelta ei kasvustoa saa poistaa ilman valvontaviranomaisen lupaa.
- 9.3 Tilalle, jolle maa-ainesten ottolupaa haetaan, kohdistuvat rasitteet tulee luvan saajan selvittää ja sopia menettelystä mahdollisten rasiteoikeuksien suhteen asianosaisten kanssa.

10. Jälkihoito

- 10.1 Kaikki lupamääräysten ja jälkihoitosuunnitelman mukaiset toimenpiteet tulee suorittaa loppuun luvan voimassaoloaikana.
- 10.2 Luvan saajan on noudatettava ottamissuunnitelmassa ja hakemuksen täydennyksessä esitettyjä jälkihoitotoimenpiteitä, jotka ovat perustana näissä lupamääräyksissä määritetyille jälkihoitotoimenpiteille sekä oikeudelle kaivaa lupamääräysten sallima maa-ainesmäärä. Yksityiskohtainen maisemointisuunnitelma tulee toimittaa valvontaviranomaiselle ennen jälkihoitotoimenpiteisiin ryhtymistä. Jälkihoito tulee toteuttaa mahdollisuuksien mukaan ottotoiminnan edetessä ottosuunnitelmassa esitetyn jälkihoitosuunnitelman mukaisesti noudattaen lisäksi seuraavia jälkihoidolta vaadittavia vähimmäistoimenpiteitä:
- 10.3 Alue tulee siistiä heti ottamistoiminnan päätyttyä. Luontoon kuulumattomat rakenteet, romut ja jätteet tulee viedä asiaankuuluviin keräyspaikkoihin. Ylijäämaat tulee käyttää soveltuvin osin alueen jälkihoitoon kaivannaisjätesuunnitelman mukaisesti.
- 10.4 Alue tulee muotoilla ympäröivään luontoon ja maisemaan sopivaksi. Rinteet tulee loiventaa kaltevuuteen 1:2 -3 tai loivemmiksi. Luiskakaltevuuksien tulee olla sellaiset, ettei synny sortumisen vaaraa ja että istutetut taimet ja muu kasvillisuus pysyy siinä. Rinteiden ylä- ja alaosat tulee pyöristää. Maiseman elävöittämiseksi tulee rinteiden kaltevuutta vaihdella alueen eri osissa. Muotoilussa tulee ottaa huomioon alueen jälkikäyttö.
- 10.5 Alueen pohjan muotoilussa voi käyttää hyväksi alueella olevia isoja kiviä ja lohkareita. Pohjaveden päälle jätettävän suojakerroksen rakentamisessa on lohkareiden ja isojen kivien käyttö kuitenkin kielletty.
- 10.6 Ennen pintamateriaalien palauttamista ottoalueen pohjatasanteelle, on tiivistyneet kohdat möyhennettävä.
- 10.7 Ottoalueen jälkihoidossa tulee käyttää ensisijaisesti alkuperäisiä pintamaita. Kuoritut pintamaat tulee levittää takaisin ottamisolueelle. Pintamaiden varastointiaika tulee minimoida; suositeltava varastointiaika on korkeintaan 3 vuotta.
- 10.8 Mikäli alkuperäisiä pintamaita ei ole riittävästi käytettävissä ja suojaavat pintamaat joudutaan tuomaan ottamisolueen ulkopuolelta, tulee näytteenotoin ja tutkimuksin varmistaa, että maa-aines on puhdasta eikä sisällä haitallisia aineita. Ennen ottoalueen ulkopuolelta tuotavien maa-ainesten siirtämiseen ryhtymistä tulee toimenpiteestä esittää suunnitelma valvontaviranomaiselle.
- 10.9 Luiskat ja pohja on peitettävä pintamaa- / humuskerroksella, joka sekoitetaan hienorakeiseen kivennäismaahan. Kerroksen paksuus tulee olla vähintään 30-50 cm.
- 10.10 Orgaanisten ja hienorakeisista maalajeista koostuvien pintamaiden kulkeutuminen pohjaveteen tulee estää. Hienorakeisia kivennäismaalajeja, savea ja silttiä ei saa yksinään käyttää pintamateriaalina. Runsaasti humuspitoisia (turve)maita ei saa käyttää pintamateriaalina.

- 10.11 Pintamateriaalia voidaan kalkita ainoastaan, jos se on kasvualustaksi liian hapanta. Mahdollinen kalkitus tulee tehdä viljavuusanalyysien perusteella.
- 10.12 Aluskasvillisuus ja puusto on palautettava joko kylvämällä ja/tai istuttamalla. Otto-toiminnan aikana muotoiltavilla ja pintamailla verhoiltavilla alueilla voidaan metsittäminen tehdä luonnonsiemennyksellä. Muutoin puusto on palautettava istuttamalla. Mikäli siemennys ei kolmen vuoden kuluessa alueen verhoilusta ole onnistunut, tulee kasvillisuus palauttaa istuttamalla.
- 10.13 Jälkihoidon seuranta tulee järjestää. Tarvittaessa alueella tulee tehdä täydennyskylvöjä ja – istutuksia.
- 10.14 Maisemasyistä metsän istutuksessa tulee käyttää vapaata istutuskuviointia. Kaava-maisia ja suoria rivi-istutuksia tulee välttää. Metsityksen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee käyttää metsäalan asiantuntijoita.
- 10.15 Tarpeettomiksi käyneet kulkuväylät tulee katkaista esimerkiksi puomeilla tai isoilla kivillä.

11. Valtatie 25:n suoja-alue

- 11.1 Toimittaessa valtatie 25 suoja-alueella ja sen läheisyydessä tulee huomioida ELY-keskuksen lausunnossaan 7.9.2016 ja lausunnon täydennyksissään 27.1.2017 ja 30.1.2018 edellyttämät seikat.

12. Ottamistoiminnan aloittaminen ja päättäminen

- 12.1 Ottamistoiminnan tai siihen liittyvien muiden toimenpiteiden käynnistäminen alueella on sallittu vasta aloitustarkastuksen jälkeen tai siinä erikseen määrättävänä ajankohtana. Aloitustarkastuksen yhteydessä valvontaviranomainen tarkastaa, että lupamääräysten mukainen vakuus ja tarkastusmaksu on suoritettu ja että muut tämän luvan edellyttämät toimenpiteet on suoritettu.
- 12.2 Ottamistoiminnan loputtua alueella, tulee luvan haltijan pyytää lopputarkastuksen suorittamista. Lopputarkastuksessa tarkastetaan että luvan mukaiset toimenpiteet on suoritettu ottoalueella.

PÄÄTÖS TOIMINNAN ALOITTAMISESTA MAHDOLLISESTA MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Hakija on hakenut ympäristölautakunnalta lupaa aloittaa maa-ainesten ottoluvanmukainen toiminta ennen lupapäätöksen lainvoimaistumista. Maa-ainelain 21 §:n mukaisesti lupaviranomainen voi maa-ainesten ottamista koskevassa päätöksessä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, antaa luvan ainesten ottamiseen ennen kuin lupaa koskeva päätös on saanut lainvoiman, jos luvan saaja asettaa hyväksyttävän vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamisesta, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

Luvan hakija on perustellut hakemustaan seuraavasti: " Alueen maisemointi on jäänyt kesken-eräiseksi vuonna 2011 päättyneen luvan jäljiltä. Uusi lupaprosessi on käynnistetty vanhan luvan umpeuduttua ja jälkihoito on ollut tarkoitus tehdä uuden luvan myötä. Lupaprosessi on kuitenkin ollut monimutkainen ja pitkäkestoinen useista syistä johtuen. Omissa sisäisissä auditoinneissamme on puututtu jyrkkiin rintauksiin, jotka tulisi luiskata ja maisemoida mahdollisimman pian. Mikäli nyt hakemamme maa-aineslupa päättyy muutoksenhakuprosessiin, voi alueen loppuun saattaminen lykkäytyä jälleen monella vuodella. Haemme lupaa aloittaa toiminta ennen lainvoimaistumista siinä tapauksessa, että lupapäätöksestä valitetaan. Toivomme, että voimme luiskata alueen turvalliseksi myös mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta."

Ympäristölautakunta päättää, että maa-ainesten ottaminen voidaan aloittaa ennen kuin tämä päätös on saanut lainvoiman edellytyksellä, että luvan saaja asettaa **20 000 euron** suuruisen vakuuden niiden haittojen, vahinkojen ja kustannusten korvaamiseksi, jotka päätöksen kumoaminen tai luvan muuttaminen voi aiheuttaa.

OTTAMISSUUNNITELMAN TARKASTAMISESTA, ASIANOSAISTEN KUULEMISESTA JA OTTAMISTOIMINNAN VALVONNASTA SUORITETTAVAT MAKSUT SEKÄ VAKUUS JÄLKIHOITOTOIMENPITEIDEN SUORITTAMISEN VARMISTAMISEKSI

Käsittelymaksu ja laskutustiedot

- Toiminnanharjoittaja: Saint-Gobain Finland Oy / Weber
- Verkkolaskutusosoite: 003709567476, Operaattori Basware Oyj, Välittäjä tunnus BAWCFI22
- Kohde: Lupahakemus maa-ainesten ottamiseen tiloilta Ukinvaha 927-416-3-221, Haitti 927-420-2-116, Ruduksen soramaa 927-420-1-41
- Laskutusperuste: Maa-ainestaksa (ympäristölautakunta 5.3.2014 § 14)
- Summa: **7 008 €**

Lupamaksun erittely

Maa-ainesluvan käsittelystä käsittelyhetkellä voimassa olevan maa-ainestaksan mukaan perittävä maksu määräytyy seuraavasti:

Tarkastusmaksu

- perusmaksu suunnitelmaa kohti (2.1 §): 60 €
- pinta-alaperustemaksu ottamisalueen pinta-alan mukaan (2.1 §): $10,63 \text{ ha} \cdot 166 \text{ €/ha} = 1764,58 \text{ €}$
- otettavien maa-ainesten mukainen maksu (2.1 § ja 2.4 §): $500\,000 \text{ m}^3 \cdot (1,16 \text{ €/100m}^3) + 18\,000 \text{ m}^3 / 2 \cdot (1,16 \text{ €/100m}^3) = 5904,4 \text{ €}$

Asianosaisten kuulemiskulut

- naapurien ja asianosaisten kuulemiskulut (4.1 §): $12 \cdot 52 \text{ €/kuultava} = 624 \text{ €}$
- hakemuksesta kuuluttaminen ja julkipanokuulutus lehdessä (4.2 §): $(2 \text{ kpl}) \cdot 240 \text{ €} = 480 \text{ €}$

Hakijan on suoritettava lupamaksu ennen päätöksen antamista. Mikäli maksua ei suoriteta määräajassa, erääntyneelle maksulle on suoritettava korkoa korkolain mukaan.

Valvontamaksu

Ottamistoiminnan valvonnasta aiheutuva maksu määrätään ensimmäisen kerran maksun määrämishetkellä voimassaolevan taksan mukaan ja sen jälkeen sitä tarkistetaan vuosittain kunakin vuonna valvontamaksun määrämishetkellä voimassa olevan taksan mukaan.

Maa-ainestaksan kohdan 3.1 mukaan valvontamaksua peritään otettavaksi myönnetyn maa-ainesten kokonaismäärän mukaan $0,24 \text{ €/100 m}^3$ ja ottamisalueen pinta-alan mukaan 35 €/ha . Otettavan maa-aineksen kokonaismäärä on $518\,000 \text{ m}^3$ ja ottamisalueen pinta-ala $10,63 \text{ ha}$. Luvan hakijan on suoritettava vuosittain Vihdin kunnalle valvontamaksuna **1615,25 euroa**.

Maa-ainestaksan kohdan 3.3 mukaan luvan haltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaan ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana ennakoon. Erityisistä syistä voidaan hakemuksesta päättää, että valvontamaksu peritään jälkikäteen. Hakija ei ole esittänyt hakemusta valvontamaksun perimiseksi jälkikäteen.

Luvan voimassaoloaikana luvan haltijalle voidaan myöntää alennettu valvontamaksu, mikäli luvan haltija ilmoittaa kirjallisesti valvontaviranomaiselle etukäteen ennen vuotuisen valvontamaksun määrämistä, ettei maa-aineksia ko. vuonna oteta.

Mikäli luvan haltija ennen lupa-ajan päättymistä ilmoittaa lopettaneensa kokonaan lupapäätöksessä tarkoitetun maa-ainesten oton ja lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä.

Mikäli lupa peruutetaan maa-aineslain 16 §:n perusteella, ei valvontamaksuja ko. vuoden jälkeisiltä vuosilta peritä edellyttäen, että lupaan liittyvät velvoitteet ovat tulleet täytetyiksi otetulta osalta. Lupa-velvoitteiden loppuunsaattamisen valvonnasta aiheutuneet kustannukset kuitenkin peritään.

Mikäli maa-ainesten ottamisalueen jälkihoito suoritetaan vaiheittaisesti, voidaan valvontaviranomaisen päätöksellä valvontamaksua alentaa samassa suhteessa kuin alueen jälkihoito on hyväksyttävästi toteutettu. Päätökset valvontamaksun alentamisesta tehdään kerran vuodessa siten, että alennettu maksu huomioidaan seuraavan vuoden alusta lukien.

Mikäli valvonta vaatii erityistoimenpiteitä, voidaan valvontakulut periä toimenpiteistä kunnalle aiheutuneiden kustannusten mukaan.

Vakuus

Luvan saajan tulee lupamääräysten ja jälkihoitotoimenpiteiden suorittamisen varmistamiseksi toimittaa Vihdin kunnalle vakuudeksi jokin seuraavista vakuuksista:

- luottolaitoksen antama takaus (pankkitakaus)
- pankkitalletus, jossa on ehto, että pankki luopuu kuittausoikeudesta
- muu Vihdin kunnan hyväksymä vakuus

Vihdin ympäristölautakunta on 22.1.2014 antanut ohjeen vakuuden laskemiseksi, joka on tullut voimaan 1.4.2014. Ohjeen mukaan vakuus on määrältään 13 000 €/ha suunnitelma-alueen pinta-alan mukaan. Vakuuden määräytymisperusteena on ollut 17.8.2017 päivätyssä täydennyksessä ilmoitettu suunnittelualueen päivitetty pinta-ala 11,5 ha.

Määrältään vakuus on **149 500 euroa**. Vakuus on suoritettava ennen maa-ainesten ottamisen aloittamista. Vakuuden tulee olla voimassa siihen saakka kunnes kaikki luvan tai sen määräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutus on lopputarkastuksessa hyväksytty.

Maa-aineslain 12 §:n mukaisen vakuuden hyväksymisestä peritään luvan haltijalta Vihdin kunnan maa-ainestaksan kohdan 5.2 mukaan **113 euron** maksu. Vakuuden laadun tarkastaa ja hyväksyy Vihdin kunnan ympäristövalvonnan vastuualueen esimies.

Mikäli maa-ainesten ottamisalueen jälkihoito suoritetaan vaiheittaisesti, voidaan valvontaviranomaisen päätöksellä vakuuden määrää alentaa samassa suhteessa kuin alueen jälkihoito on hyväksyttävästi toteutettu.

Vakuuden riittävyyden turvaamiseksi sen arvo tarkistetaan tarvittaessa. Luvan hakijan on hankittava pankilta sitoumus vakuuksien kuittaamattomuudesta.

PÄÄTÖKSEN PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Oikeusohjeet maa-aineslaissa

Maa-aineslain 3 §:n 1 momentin mukaan laissa tarkoitettuja aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu:

- 1) kauniin maisemakuvan turmeltumista;
- 2) luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista;
- 3) huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa; tai
- 4) tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Maa-aineslain 3 §:n 2 momentin mukaan alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvai-
kutteinen yleiskaava, on sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, katsottava, ettei ottaminen

vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva.

Maa-aineslain 3 §:n 4 momentin mukaan ottamispaikat on sijoitettava ja aineiden ottaminen järjestettävä niin, että ottamisen vahingollinen vaikutus luontoon ja maisemakuvaan jää mahdollisimman vähäiseksi ja että maa-ainesesiintymää hyödynnetään säästeliäästi ja taloudellisesti eikä toiminnasta aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa.

Maa-aineslain 5a §:n mukaan luvan hakijan on tehtävä osana ottamissuunnitelmaa kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma, jos aineiden ottamisessa tai niiden varastoinnissa tai jalostamisessa syntyy ympäristönsuojelulain (527/2014) 112 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua kaivannaisjätettä. Jos ottamissuunnitelmaa ei 5 §:n 1 momentin mukaan tarvita, luvan hakijan on esitettävä ympäristönsuojelulain 114 §:ssä tarkoitettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.

Tosiseikat ja johtopäätökset

Lupahakemus koskee olemassa olevaa maa-ainestenottoaluetta, jossa edellisen vuonna 2011 päättyneen luvan aikana ei ehditty ottaa koko luvanmukaista ottomäärää. Kaivualueen pinta-ala on supistunut aiemman luvan 25 ha:sta 7,71 ha:iin. Vireillä olevassa maa-aineslupahakemuksessa esitetty toiminta ei olennaisesti poikkea alueella jo harjoitetusta ottotoiminnasta paitsi supistuneen pinta-alan osalta. Ottosuunnitelman ja lupamääräysten mukaisella jälkihoidolla saadaan ottosuunnitelman mukainen alue kokonaisuutena ottaen ympäröivään maisemakuvaan sopivaksi ja maa-ainestenoton vaikutukset jäävät vähäisiksi.

Alueella ei ole tiedossa olevia luonnonsuojelulain 29 §:ssä tarkoitettuja suojeltuja luontotyypppejä. Lähin Natura 2000 -alue on Nuukio (FI0100040) sijaitsee noin 4,7 km:n etäisyydellä. Lähin yksityinen luonnonsuojelualue, Alitalon luonnonsuojelualue (YSA235995) sijaitsee noin 350 metrin etäisyydellä suunnitelma-alueen rajalta.

Ympäristölautakunnan näkemyksen mukaan hakemuksen mukaisesta maa-ainesten ottamisesta kyseiseltä alueelta ei voi katsoa aiheutuvan maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa tarkoittamaa kauhin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista taikka huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonosuhteissa. Siten haetulle ottamiselle ei ole maa-aineslain 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua estettä.

Suunnittelualue sijaitsee Lautojan I- luokan pohjavesialueella (tunnus 0192705), osin Lautojan pohjavedenottamon ohjeellisella lähisuojavaikohyökköellä. Lupamääräyksissä on annettu tarkempia ohjeita pohjaveden suojelemiseen sekä pohjaveden tarkkailun osalta. Suojakerroksen paksuutta on myös nostettu Ukinvahan kiinteistöllä aiemmasta neljästä metristä kuuteen metriin. Ottamissuunnitelman ja annettujen lupamääräysten mukaan toteutettuna maa-ainesten ottaminen ei ennalta arvioiden aiheuta MAL 3 §:n 1 mom. 4 kohdan mukaisia seurauksia.

Uudenmaan maakuntakaavassa alue on merkitty pohjavesialueeksi, Vihdin kunnanvaltuuston 10.11.1986 § 140 hyväksymässä oikeusvaikutuksettomassa yleiskaavassa suunnittelualueen kohdalla on merkinnät EO/VL (maa-ainesten ottoalue, jossa aineidenoton päätyttyä alueen jälkikäyttö on virkistysalue) ja EO/T (maa-ainestenottoalue, jossa jälkikäyttö on teollisuusalue). Maa-ainesten ottaminen ei vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuva (MAL 3 § 2 mom.).

Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 230 metrin päässä etelään suunnittelualueen reunasta. Maa-ainesten ottotoiminnalle on annettu erityisiä määräyksiä, kuten maa-aineksen käsittelylle, kuljetukselle sekä muulle ottamiseen liittyvään toimintaan annetut aikarajoitukset sekä muita määräyksiä, kuten ottotoiminnasta aiheutuvan pölyämisen estämiseksi annetut määräykset. Kun otetaan huomioon ottosuunnitelma ja annetut lupamääräykset, ympäristölautakunta katsoo, että maa-ainesten ottotoiminta voidaan järjestää siten, ettei siitä aiheudu maa-aineslain 3 §:n 4 momentissa mainittua vaaraa asutukselle tai ympäristölle tai kohtuullisin kustannuksin vältettävissä olevaa haittaa ja hanke täyttää maa-aineslain 3 ja 6 §:ssä mainitut luvan myöntämisen edellytykset.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslupa on maa-aineslain 11 §:n mukaan liitettävä määräykset siitä, mitä hakijan on noudatettava hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi tai rajoittamiseksi, jolleivät sanotut seikat käy ilmi ottamissuunnitelmasta.

Maa-aineksen ottoluvan voimassaoloaika ja laajuus

Maa-aineslain 10 §:n 1 momentin mukaan lupa aineiden ottamiseen myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään kymmeneksi vuodeksi.

Myönnetty maa-ainesten ottamisaika, määrä ja laajuus ovat hakijan esityksen mukaisia. Lupaharkinta on tehty asianmukaisen hakemuksen ja ottosuunnitelman perusteella (MAL 5 §).

Toiminta-ajat

Toiminta-aikaa koskevat rajoitukset on määrätty ns. Muraus –asetuksen (VNA kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta 9.9.2010/800) ja aiemman lupapäätöksen mukaan, koska hakemuksessa ei ole esitetty toiminta-aikoja.

Valvonta ja tarkastukset

Valvontaa sekä vastaavan henkilön nimittämistä koskevat lupamääräykset on annettu valvonnan järjestämiseksi ja viranomaisen toimintaa koskevan tiedonsaannin turvaamiseksi. Tarkastuksien ja katselmusten avulla viranomainen voi seurata maa-ainesten ottotoiminnan lainmukaisuutta ja luvassa annettujen määräysten noudattamista. Valvonta määräykset perustuvat maa-aineslain 11, 14 ja 23a §:iin sekä maa-ainesasetuksen 6, 7 ja 9 §:iin.

Määräys luvan haltijan velvollisuudesta pitää ottoalueella työskentelevä henkilöstö selvillä luvan sisällöstä on tarpeen, jotta luvamukainen toiminta alueella varmistetaan.

Määräys kaivu-alueiden rajojen sekä korkeuskiintopisteiden merkitsemisestä maastoon on tarpeen valvonnan helpottamiseksi.

Maa-aineslain 16 §:n mukaan lupaviranomainen voi muuttaa tai peruuttaa myönnetyn luvan laissa esitetyin edellytyksin.

Tarkkailu, kirjanpito ja raportointi ovat tarpeen, jotta toiminnanharjoittaja ja valvontaviranomainen pystyvät olemaan selvillä siitä, että alueella toimitaan, kuten on tarkoitettu ja ilmoitettu.

Varotoimenpiteet maa-ainesten ottoalueella

Vahinkojen välttämiseksi on ulkopuolisia perusteltua varoittaa ottamisalueesta varoittavilla kylteillä.

Maa-ainesten ottamisalue on jyrkänteiden kohdalta perusteltua ympäröidä aidalla putoamisonnettomuuksien estämiseksi. Lippusiima tai muu ottamisalueen maastomerkintä ei riitä korvaamaan aittaa tällaisissa tapauksissa.

Estämällä asiaton ajoneuvoliikenne alueelle voidaan estää ottamisalueen roskaantumista ja alueen muuta asiatonta käyttöä.

Vahinkojen estämiseksi luvan saajan tulee huolehtia varoituskylttien, lippusiimojen ja muiden laitteiden asianmukaisesta kunnosta koko luvan voimassaoloajan.

Pohjaveteen liittyvät varotoimenpiteet

Suunniteltu ottamisalue sijoittuu Lautojan I-luokan pohjavesialueelle Nro 0192705, sekä Lautojan pohjavedenottamon ohjeellisella suojavyöhykkeellä. Pohjaveteen liittyvät varotoimenpiteet ovat tarpeen pohjaveden suojelemiseksi. Määräykset on annettu haitallisten ympäristövaikutusten vähentämiseksi ja onnettomuusvaaran pienentämiseksi.

Maaperän, pohjaveden ja vesistöjen pilaantumisen ehkäisemiseksi päätöksessä on annettu määräyksiä alueella varastoitavista öljytuotteista, polttoaineista ja kemikaaleista sekä niiden käsittelystä.

Määräys muualta tuotavista maa-aineksista on annettu niiden sisältämien mahdollisesti pohjavettä vaarantavien aineiden vuoksi.

Alueen pintamaat, humus, kivet ym. kaivannaisjäte on perusteltua säilyttää alueella alueen jälkihoitoa ja maisemointia varten.

Vesien suojelemiseksi mahdolliseen öljyvahinkoon alueella on varauduttava.

Polttoaineiden varastointialue on katettava sen varmistamiseksi, etteivät mahdollisesti vuotaneet aineet pääse huuhtoutumaan sadevesien mukana tiivistetyn alueen ulkopuolelle.

Melu ja pöly

Toiminnassa on noudatettava Valtioneuvoston päätöksellä annettuja melutason ohjearvoja (Vna 1992/993 2 §).

Maa-ainesten ottoon liittyvää liikennettä ja varastokasojen pölyämistä koskevat määräykset on annettu ympäristölle, muille kiinteistöille ja ottoalueen lähellä asuville asukkaille mahdollisesti aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi.

Suolan käyttö pölyn sidontaan on kielletty pohjaveden suojelemiseksi.

Tarkkailu

Pohjaveden ja melun tarkkailua koskevat määräykset ovat tarpeen mahdollisen MAL 16 §:n mukaisen harkinnan suorittamiseksi (lupamääräysten muuttaminen, lupapäätöksestä poikkeaminen ja luvan peruuttaminen).

Maa-ainesten ottaminen pohjavesialueella edellyttää, että luvan haltija järjestää ottamisalueella pohjaveden laadun ja pinnankorkeuden seurannan ottamistoiminnan mahdollisten ympäristövaiikutusten havaitsemiseksi. Seurattavaksi parametriksi on lisätty molybdeenin alueella mitattujen korkeiden pitoisuuksien vuoksi.

Tietojen toimittamisesta ja raportoinnista annetut määräykset ovat perusteltuja valvonnan järjestämiseksi.

Kaivussyvyys

Kaivussyvyyttä koskevat määräykset on annettu pohjaveden suojelemiseksi.

Ottamisalueen raja ja raja-alueet

Ottamisalueen raja on esitetty maa-ainesten ottamissuunnitelman liitekartoissa.

Jälkihoito

Jälkihoidon tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan. Jälkihoito edistää myös ottamisalueen jälkikäyttömahdollisuuksia ja turvallisuutta.

Siistimisvelvoite on annettu parantamaan ottamisalueen yleistä arvostusta, jolloin hoidetulle alueelle ei tuoda esimerkiksi jätteitä yhtä helposti kuin hoitamattomalle alueelle.

Pohjalle jätettävät kumpareet ja harjanteet lisäävät pinnanmuotojen vaihtelua ja elävöittävät maisemaa. Suojakerroksen rakenteissa nämä eivät kuitenkaan suojaa pohjavettä haitta-aineilta eivätkä muodosta kunnollista kasvualustaa.

Tiivistynyt maaperä läpäisee huonosti vettä ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää. Kasvillisuuden juurtuminen tällaisille alueille on myös hitaampaa kuin muualla. Möyhiminen ja pehmentäminen parantavat tiivistyneillä alueilla pohjaveden muodostumista ja kasvillisuuden kasvuolosuhteita.

Ottamisalueen alkuperäisten pintamaiden käyttö perustuu siihen, että luontaisesti soranotto-alueelle muodostuisi uusi luonnollinen maannos hyvin hitaasti. Lisäksi käytettäessä alkuperäistä pintamaata vajoveden laatu muuttuu lähes luonnontilaiseksi.

Pintamaiden varastointiaika tulee minimoida, koska pintakerroksen orgaaninen aines hajoaa nopeasti varastoitaessa.

Ottamisalueen ulkopuolelta siirrettävissä pintamaissa saattaa olla pohjavedelle haitallisia aineita, kuten rauta, alumiini, typpiyhdisteet, kloridi, sulfaatti sekä anionisia suoloja muodostavat metallit, kuten arseeni ja kromi. Haitallisten aineiden pitoisuudet tutkitaan näytteenotossa. Pinta- ja täytösmateriaalien alkuperä on aina selvitettävä.

Saven tai runsaasti humuspitoisien (turve)maiden käyttö alueen maisemoinnissa on kielletty pohjaveden suojelemiseksi. Hienorakeisista maalajeista koostuva pintamaa vähentää muodostuvan pohjaveden määrää merkittävästi.

Määräykset kasvillisuuden palauttamiseksi on annettu pohjaveden suojelemiseksi. Lisäksi kasvillisuus sitoo haitallisia aineita, vapautuneita ravinteita ja pintamateriaalin, vähentää maanpintaa rikkovaa eroosiota, edistää humuksen muodostumista, vähentää pintavaluntaa, parantaa maisemakuvaa ja lisää viihtyvyyttä.

Ottamistoiminnan aloittaminen ja päättäminen

Alkutarkastus ennen toiminnan aloittamista on määrätty, jotta lupaviranomainen voi arvioida onko alueelle asennettu asianmukaiset varoituslaitteet, lippusiimat ja korkomerkit ja että muut luvan haltijan velvollisuudet on täytetty.

Lopputarkastus on määrätty, jotta lupaviranomainen voi varmistaa, että alue on jälkihoidettu jälkihoitosuunnitelman ja näiden lupamääräysten mukaisesti.

Vastaus lausuntoihin

Uudenmaan ELY-keskus

Uudenmaan ELY-keskuksen lausunnoissa esitetyt vaatimukset koskien seulastojen suojaamista, putki- ja kaivokortteja, rinteiden lopullista luiskakaltevuuutta sekä Valtatien 25 suoja-alueella on otettu huomioon lupamääräyksissä (Määräykset 5.4, 7.3, 10.4, 11.1).

Vihdin vesilaitos (Vihdin Vesi)

Vihdin vesilaitoksen lausunnoissa on kiinnitetty huomiota alueen liikennejärjestelyihin. Hakija on vastineessaan todennut, että ottotoiminta ei lisää liikennettä Suonpääntien suunnalla eikä vedenottamon läheisyydessä. Ottotoiminta tapahtuu tilan Haitti ja Ukinvaha alueella ja raaka-ainehiekka kuljetetaan tehtaalle suorinta reittiä tilan Haitti läpi jo olemassa olevia metsäautoteitä pitkin.

Edelleen lausunnossa on otettu kantaa maa-ainesten ottoalueiden jälkihoitotilanteeseen ja olemassa olevan pintamaan rikkomiseen pohjaveden suojelun kannalta. Kaivualueen pinta-ala supistuu tällä hakemuksella aiemman luvan 25 ha:sta 7,71 ha:iin ja nykyisen hakemuksen ulkopuolelle jäävät alueet on pääosin jälkihoidettu. Luvassa on lisäksi annettu määräyksiä pohjaveden suojelemiseksi (§ 5, § 7, § 8) ja jälkihoidon toteuttamisen osalta (§ 10). Vesilaitoksen lausunnossa todetaan myös, että heidän selvitystensä mukaan alueen hiekanotto ei ole toistaiseksi aiheuttanut pohjaveden laadun huomattavaa heikkenemistä.

Lohjan ympäristöterveyspalvelut

Lohjan ympäristöterveyspalvelut ovat kiinnittäneet lausunnossa huomiota kohonneisiin molybdeenipitoisuuksiin sekä edellyttäneet suunnitelmaa erityistilanteiden varalle.

Putkesta PV04155-03 31.8.2017 otetussa näytteessä molybdeenipitoisuus oli 0,88 µg/l eli pitoisuus on merkittävästi laskenut aiemmin mitatuista korkeista arvoista. Luvassa on annettu mää-

räyksiä pohjaveden laadun turvaamiseksi § 5, § 8) sekä pohjaveden tarkkailun osalta (§ 7). Pohjaveden laaduntarkkailuun on myös lisätty tarkkailtavaksi parametriksi molybdeeni.

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Saint-Gobain Finland Oy / Weber
Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Tieto päätöksestä

Lupahakemuksesta erikseen tiedon saaneet (asianosaisina kuullut lähinaapurit) sekä tietoa erikseen pyytäneet.

Tiedoksi

Vihdin kunnanhallitus

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-ainelaki (555/1981) 1, 3 - 7, 10 - 16, 19 - 21, 23, 23a §

VNA maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1 - 4, 6 - 9 §

VNA kaivannaisjätteistä (190/2013) 1 – 4 §

VNA kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010) 8 §

Vihdin kunnan hallintosääntö 14 § (kv 20.3.2017 § 10)

Vihdin kunnan maa-ainestaksa (ympäristölautakunta 5.3.2014, voimaan 1.4.2014)

Ohje vakuuden laskemiseksi / maa-ainesluvan lupamääräyksissä edellytettyjen toimenpiteiden suorittaminen (ympäristölautakunta 22.1.2014 7 §)

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

PÄÄTÖKSEN JULKIPANO

Päätös annetaan julkipanon jälkeen.